Федерація спортивного туризму України
Турклуб НТУУ «КПІ» «Глобус»

Звіт

про гірський туристський
спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності
Центральним Тянь-Шанем
що був здійснений з 06.08 по 23.08 2016 р.

Маршрутна книжка № 15/16

Керівник групи Грабець Богдан Богданович

Адреса керівника: м. Київ, grabetsb@gmail.com

Маршрутно-кваліфікаційна комісія м. Києва розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований усім учасникам та керівникові як похід IV (четвертої) категорії складності.

Данный отчет про горный поход 4 (четвертой) категории сложности по Центральному Тянь-Шаню по хребтам Ак-Шыйрак и Терскей-Алатау был написан на родном языке группы и по запросу к руководителю (grabetsb@gmail.com) может быть предоставлена русскоязычная версия данного отчета.

Звіт використовувати в бібліотеці т.к. «Глобус» на сайті http://tkg.org.ua/

Київ 2017

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід. 3
1.1 Параметри походу 3
1.2. Докладна нитка маршруту: 3
Нитка маршрута на русском языке: 3
1.3. Дані про досвід учасників 4
2. Організація туристського спортивного походу 6
2.1. Загальна ідея походу 6
2.2. Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця походу. 6
2.3. Загальні відомості про похід 7
2.4. Зміни маршруту та їх причини 7
2.5. Інформація про проходження маршруту кожним учасником 7
3. Графік руху та технічний опис проходження маршруту 8
3.1. Графік руху 8
3.2. Висотний профіль маршруту 16
3.3. Технічний опис проходження маршруту 17
4. Висновки та рекомендації щодо проходження маршруту 94
5. Додатки 96
5.1. Медицина 96
5.2. Логістика 100
5.3. Харчування 102
5.5. Суспільне спорядження 107
5.6. Особисте спорядження 109
5.7. Ремнабір 110
5.8. Відео 112
Перелік використаних матеріалів 113

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід.

1.1 Параметри походу

Вид туризму	Категорія складності	Довжина маршруту, км	Тривалість		Термін проведення
			Загальна	Ходових днів	
гірський	четверта	164 км	18	15	06.08 - 23.08.2016

1.2. Докладна нитка маршруту:

р. Ашуу-Кашка-Суу – рад. під **пер. 41 (1А п/п, 4010)** – **пер. Ашутор Зах. (1А, 3640)** – **пер. Чон-Борду (2Б, 4250)** – р. Сари-Чат – сирт – м/с Тянь-Шань (рад. закидка) – льод. Петрова – рад. **пер. Петрова (1Б, 4380, закидка)** – **пер. Першоцілинників (2Б, 4720)** – льод. Південний – **пер. Джаман-Суу Півд. (4770) + рад. пік Айгюль (2Б зв'язка, 5025)** – льод. Сонячний – **пер. Оглядова сідловина (1Б, 4810)** – **траверс пік Перм (2Б, ~5000)** – **пер. Золотарьова (2Б, 4660)** – р. Сари-Чат – льод. Колпаковського – **пер. Колпаковського (2А, 4250)** – ФГС на р. Чон-Кизил-Суу.

Нитка маршрута на русском языке:

р. Ашуу-Кашка-Суу – рад. под пер. 41 (1А п/п, 4010) – пер. Ашутор Зап. (1А, 3640) – пер. Чон-Борду (2Б, 4250) – р. Сары-Чат – сырт – м/с Тянь-Шань (рад. заброска) – лед. Петрова – рад. пер. Петрова (1Б, 4380, заброска) – пер. Первоцелинников (2Б, 4720) – лед. Южный – пер. Джаман-Суу Юж. (4770) + рад. пик Айгюль (2Б связка, 5025) – лед. Солнечный – пер. Обзорная седловина (1Б, 4810) – траверс пик Пермь (2Б, ~5000) – пер. Золотарёва (2Б, 4660) – р. Сары-Чат – лед. Колпаковского – пер. Колпаковского (2А, 4250) – ФГС на р. Чон-Кызыл-Суу.

1.3. Дані про досвід учасників

П.І.П.	Рік народ ження	Обов'язки в поході	Туристський досвід	Фото
Грабець Богдан Богданович	1987	керівник	3ГК Кавказ 4ГУ Кавказ 3 альп.р., 4454 м	
Зайцев Дмитро Юрійович	1990	медик	2ГУ Кавказ, 1ПК Карпати, 3 альп р., 5895 м	
Олімпієв Микита Дмитрович	1990	завспор	3ГУ Кавказ 1ПУ Карпати, 3 альп.р., 4454 м	
Мельник Ярослав Сергійович	1983	бензовоз	3ГУ Кавказ, 3 альп.р., 4454 м	
Кудряшов Богдан Юрійович	1989	завгосп	3ГУ Кавказ, 2ГК Кавказ, 5030 м	

Пришляк Віктор Анатолійович	1986	завспор з особистого спорядж.	3ГУ Кавказ, 3ПУ Камчатка, 1ГК Карпати, 4860 м	
Столбовий Євген Геннадійович	1990	учасник	2ГУ Ц. Тянь-Шань, Кавказ 4320 м	
Коваленко Богдан Анатолійович	1990	ремонтник	1ГУ Карпати, 2 альп. р. до 4Б, 4320 м	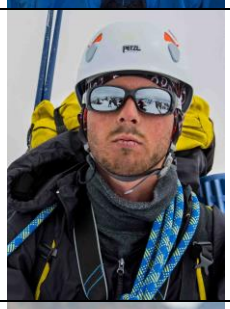
Пігарьова Юлія Олександрівна	1994	фінансист	2ГУ Ц. Тянь-Шань, 4250 м	
Полозова Вікторія Валеріївна	1981	літописець, логіст	5ГУ Кавказ, 7134 м	

2. Організація туристського спортивного походу

2.1. Загальна ідея походу

Основною передумовою виникнення ідеї було бажання сходити в міру важкий, не досить автономний похід із підвищенням як складності перешкод, так і абсолютної висоти над рівнем моря для підвищення індивідуальних, колективних вмінь та горизонтів. Також хотілось побачити і відчути на собі велич та простори гірських масивів, долин та льодовиків.

Ідея пройти похід четвертої категорії складності сформулювалась після проходження походу третьої категорії складності у 2014 році в процесі росту керівника і учасників команди.

Для проходження походу розглядалися високі гірські райони в Середній Азії. Вибір впав на Центральний Тянь-Шань та його райони Терскей-Алатау, Ак-Шийрак, де можна здобути навички, підняти планку високогірних ночівель та піднятись на нову максимальну висоту, яка потім стане в нагоді для проходження походів більш високої категорії складності.

2.2. Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця походу.

Точкою старту та фінішу походу було вибрано північні схили хребта Терскей-Алатау, які задовольняли наступним критеріям: близькість населених пунктів, часто відвідувані долини з можливістю пересування ними автомобільним транспортом, відносно мала висота та наявність лісової зони для кращої естетики.

Для того, щоб вони були рознесені, точкою старту була вибрана долина р. Джууку з невисоким стартом на висоті 2600 м.н.р.м. та близькою доступністю легких високих перевалів для активної акліматизації.

Точкою фінішу була вибрана долина р. Чон-Кизил-Суу, яка є дуже мальовничою, з крутими скельними та залісненими бортами, велетенськими ялинками, водоспадами та легкістю проходження.

Хребет Терскей-Алатау знаходиться з південного боку озера Іссик-Куль в Киргизстані. Варіантів під'їзду до нього з Бішкеку два. Або через північний бік озера через локальний адміністративний центр м. Каракол, де в теорії дорога краща, але на практиці уже на місці виявилось, що вона на ремонті. Або по дорозі через південний бік озера, який також у нормальному стані та дозволяє зекономити 1-2 години, якщо не заїжджати в м. Каракол.

До Бішкеку з Києва група добиралася по-різному, а саме: прямим рейсом МАУ з Києва в казахстанське місто Алмати, і далі на замовленому транспорті через кордон; рейсом Air Astana Стамбул – Бішкек, та рейсом Москва – Бішкек.

2.3. Загальні відомості про похід

Заявлена нитка маршруту:

р. Ашуу-Кашка-Суу - рад. пер. 41 (1Б п/п, 4150) - пер. Ашутор Зах. (1А, 3700) - пер. Чон-Борду (2А*, 4100) - р. Сари-Чат - м/с Тянь-Шань (рад. закидка) - льод. Петрова - пер. Першоцілинників (2Б, 4700) - льод. Південний - пер. Джаман-Суу Півд. (4750) + рад. пік Айгюль (2Б зв'язка, 5050) - льод. Сонячний - пер. Оглядова сідловина (2А*, 4700) - траверс пік Перм (2Б, 5000) - пер. Золотарьова (2Б, 4560) - р. Сари-Чат - льод. Колпаковського - пер. Колпаковського (2А, 4270) - ФГС на р. Чон-Кизил-Суу.

Заявленная нитка маршрута (дубляж на русском языке):

р. Ашуу-Кашка-Суу - рад. пер. 41 (1Б п/п, 4150) - пер. Ашутор Зап. (1А, 3700) - пер. Чон-Борду (2А*, 4100) - р. Сары-Чат - м/с Тянь-Шань (рад. заброска) - лед. Петрова - пер. Первоцелинников (2Б, 4700) - лед. Южный - пер. Джаман-Суу Юж. (4750) + рад. пик Айгюль (2Б связка, 5050) - лед. Солнечный - пер. Обзорная седловина (2А*, 4700) - траверс пик Пермь (2Б, 5000) - пер. Золотарёва (2Б, 4560) - р. Сары-Чат - лед. Колпаковского - пер. Колпаковского (2А, 4270) - ФГС на р. Чон-Кызыл-Суу.

Запасні варіанти:

1. Обхід пер. Чон-Борду.
2. Замість пер. Першоцілинників підхід до в. Айгюль через пер. Петрова.
3. Відмова від проходження траверсу п. Перм.
4. При нестачі часу відмова від проходження пер. Колпаковського і вихід по сирту до м/с Тянь-Шань.

Аварійні виходи з маршруту:

1. Пер.Чон-Борду по р. Джуукучак.
2. Північні схили пер. Першоцілинників, Золотарьова, Перм – по сирту до м/с.
3. Пер. Айгюль, Джаман-Суу вихід по р. Каїнди до траси.
4. Льод. Колпаковського вихід до ФГС.

2.4. Зміни маршруту та їх причини

Маршрут пройдено за основним варіантом.

2.5. Інформація про проходження маршруту кожним учасником

В радіальному сходженні на пік Айгюль не брали участь Мельник, Пришляк, Пігарьова.

Рештою учасників маршрут пройдено повністю.

В забиранні частини продуктів та палива з м/с Тянь-Шань не брали участь Олімпієв, Полозова, Пігарьова.

В занесенні (забиранні) частини продуктів та палива на(з) пер. Петрова брали участь Зайцев, Мельник, Пришляк, Столбовий, Коваленко та Кудряшов, який і був при цьому керівником. Тобто ці учасники повністю пройшли **пер. Петрова (1Б, 4370).**

3. Графік руху та технічний опис проходження маршруту

3.1. Графік руху

Дата День походу	№ ділянки маршруту	Назва ділянки	Час проходження	Відстань та перепад висот	Метеоумови	Опис ділянки	Примітки
07.08 **1 день**	1.1	р. Іттиш – р. Ашуу-Кашка-Суу	1 год 40 хв	7 км (3,5 км) +180 м / -260 м	сонячно	Вздовж р. Іттиш слабко вираженою стежкою. Перехід до злиття р. Ашуу-Кашка-Суу та р. Джууку по трав'яним полям.	
	1.2	р. Ашуу-Кашка-Суу – р. Кашка-Тор	2 год 05 хв	8 км +610 м / -20 м	сонячно	Підйом битою стежкою вздовж ріки через осипно-трав'янисті схили. Від кошів трав'яними полями до р. Кашка-Тор.	
		Всього:	3 год 45 хв	11,5 км +790 м / -280 м			
08.08 **2 день**	2.1.	м/н – радіально під пер. 41	2 год 55 хв	4,5 км +880 м	перемінна хмарність	Спочатку трав'янисто-осипним схилом лівим берегом р. Кашка-Тор. Підхід під перевал від крупного осипу на початку до середнього та дрібного крутизною до 35°.	
	2.2.	спуск до м/н	1 год. 25 хв	4,5 км -880 м	сонячно	По шляху підйому.	
	2.3.	м/н – кош на р. Ашуу-Кашка-Суу	30 хв	2,9 км -250 м	сонячно	Трав'янисті поля.	
		Всього:	4 год 50 хв	4,5 км +880 м / -1130 м			

09.08 **3 день**	3.1.	м/н – переправа через р. Ашуу-Кашка-Суу	15 хв	0,1 км -10 м	ясно	Спуск на 100 м нижче місця ночівлі та переправа по колоді через р. Ашуу-Кашка-Суу.	
	3.2.	р. Ашуу-Кашка-Суу – пер. Ашутор Зах. (1А)	2 год 35 хв	2,8 км +740 м	сонячно	Підйом по кулуару з осипно-трав'янистим 25° схилом, потім трав'янистим схилом по висохлому струмку під перевальний зліт. Підйом на перевал по правій стороні конгломератного схилу крутизною до 30°.	
	3.3.	пер. Ашутор Зах. (1А) – р. Джуукучак	2 год 20 хв	3 км -720 м	сонячно	З перевалу спуск ближче до лівого борту долини, потім перейшовши через рівчак із струмком спуск в долину Джуукучак галсами по правому трав'янистому борту крутизною до 35°.	
	3.4.	брід р. Джуукучак	15 хв	-	сонячно	Рівень води трохи вище коліна, бродили по одному.	
	3.5.	вздовж р. Джуукучак	1 год 15 хв	5,1 км +230 м	незначна хмарність	Правим берегом р. Джуукучак стежкою вздовж пасовищ до місця ночівлі біля водоспаду.	
		Всього:	6 год 40 хв	11 км +970 м / -720 м			
10.08 **День 4**	4.1	р. Джуукучак – льодовикове озеро	1 год 55хв	3,8 км +560 м	незначна хмарність	Від місця ночівлі 1,2 км прямо вздовж ріки, потім, не доходячи до великого моренного валу, підйом ліворуч по крупноблочному та крутому осипу (до 45°), потім досить стрімким (до 25°) трав'янистим схилом між баранячих лобів до озера.	
	4.2	озеро – м/н на льодовику	1 год 15 хв	1,3 км +140 м	хмарно	Зліва по осипу до язика льодовика. Ночівля на серединній морені льодовика, зліва по ходу.	
		Всього:	3 год 10 хв	5,1 км +700 м			

11.08 **День 5**	5.1	м/н – під злет пер. Чон-Борду (2Б)	1 год	1,9 км +320 м	ясно	Відкритим льодовиком до перевального зльоту.	
	5.2.	підйом на пер. Чон-Борду (2Б)	2 год 30 хв	0,2 км +100 м	ясно	По завішеним з вечора 4-м мотузкам на льодовому схилі до 40°.	
	5.3	пер. Чон-Борду (2Б) – льод. озеро р. Кизил-Суу	2 год 40 хв	5 км -350 м	сонячно, згодом легкий дощ	Спуск з перевалу – сніжний схил до 35°. Потім вихід на середню частину пологого закритого льодовика. В нижній течії рух відкритим льодовиком, спуск з язика на правий борт, не доходячи до кінця льодовика.	
	5.4.	озеро – сирт – м/н біля Пташиного озера	2 год 35 хв	8,9 км +170 м / -260 м	дрібний дощ, сонячно	Правим осипним бортом озера вздовж кромки води до розливу ріки. Перехід через відріг в. Джуукучак на сирт. Рух сиртом, оминаючи болотисті місця.	
		Всього:	8 год 45 хв	16 км + 590 м / -610 м			
12.08 **День 6**	6.1.	забирання закидки на м\с Тянь-Шань	5 год	22,6 км (12,3 км) +200 м / -200 м	сонячно	Рух заболоченим сиртом в напрямку витоку р. Ара-Бель, далі по дорозі до м/с.	
	6.2.	м/н – озера Петрова	3 год 30 хв	10,5 км +275 м / -290 м	ясно	Рух сиртом в напрямку відрогу з в. 4068,8 м. Після цього спуск (до 30°) до галявин біля струмка, що впадає з правого борту в оз. Петрова.	
		Всього:	3 год 30 хв (5 год)	22,8 км +475 м / -490 м			

13.08 **День 7**	7.1	перехід по дорозі вздовж озера Петрова	4 год 45 хв	12,5 км +570 м / -80 м	незначна хмарність, сонячно, хмарно після обіду	Спочатку 45 хв накатаною дорогою вздовж озера, далі спуск до льодовика по конгломерату місцями до 35°. Після виходу на льодовик до 20°, рух пологим відкритим льодовиком до 10° 2 год. Після заносу закидки рух закритим льодовиком з великою кількістю тріщин до місця ночівлі під п. 4919,7 ще 2 год.	
	7.2	занос закидки на скелі над пер. Петрова	2 год	8 км (4 км) +250 м / -250 м	сонячно	Рух закритим льодовиком до пер. зльоту, далі рух наліво по ходу по сніжно-льодовому схилу крутизною до 30° в напрямку скель над пер. Петрова.	
		Всього:	4 год 45 хв (2 год)	16,5 км +820 м / -330 м			
14.08 **День 8**	8.1	м\н – пер. злет Першоціл. (2Б)	1 год 30 хв	5,4 км +350 м	незначна хмарність	Закритим льодовиком по змерзлому покриву у зв’язках під перевальний зліт.	
	8.2.	підйом на пер. Першоціл. (2Б)	1 год 15 хв	0,1 км +60 м	сонячно	По глибокому снігу старих лавинних виносів до початку перил. Одна мотузка перил по сніжно-льодовому схилу до 40°. Півмотузки по сніжній поличці до перевалу.	
	8.3.	спуск з перевалу на л. Південний	4 год	0,5 км -200 м	сонячно	Мотузка по прямовисним скелям. Перехід по траверсу через кулуар до другої ділянки спуску. Друга мотузка по скелям 60-90°. Спуск правим бортом кулуару 200 м до 35° на виположення.	
	8.4.	м/н на морені нижче язика	1 год 15 хв	4,2 км -540 м	хмарно, заметіль	Закритим льодовиком по розкислому снігу у зв’язках та снігоступах.	
		Всього:	7 год 45 хв	10,2 км +410 м / -740 м			

15.08 **День 9**	9.1.	м/н – м/н під пер. Джаман-Суу Півд.	2 год 20 хв	4,2 км +610 м	сонячно, згодом туман та сніг	Перехід через крупноблочну стару серединну морену. Виходимо на відкритий льод. Південний. До нунатаку рух по серединній морені, далі рух 300 м на ступінь льодовика, після якої у зв'язках по засипаним тріщинам під пер. зліт.	
		Всього:	2 год 20 хв	4,2 км +610 м			
16.08 **День 10**	10.1	м/н – пер. Джаман-Суу Півд. (2Б)	40 хв	0,4 км +100 м	туман, хмарно	У зв'язках рух по сніжному схилу до 35°.	
	10.2	рад. пік Айгюль	2 год 25 хв	1,5 км (0,8 км) +220 м / -220 м	мінлива хмарність, ясно	Рух з одночасною страховкою. 100 м по складним засніженим скелям крутизною до 40°. 700 м по сніжно-льодовому гребеню до 35°. Після виположування 40 м перил на вершинний бастіон по скелям крутизною до 80°. Спуск по шляху підйому.	
	10.3.	пер. Джаман-Суу Півд. (2Б) – льод. Джаман-Суу	3 год 30 хв	0,15 км -80 м	ясно	Дві мотузки по льодовому схилу ~60°, перша на скельному виступі, друга – на льодобурах.	
	10.4.	льод. Джаман-Суу – м/н	1 год 30 хв	3,15 км -400 м	хмарно	Закритим льодовиком, посіченим тріщинами, у зв'язках та снігоступах.	
		Всього:	7 год 45 хв	4,5 км +320 м / -700 м			

17.08 **День 11**	11.1.	м\н – льод. Джаман-Суу – м/н в долині л. Сонячний	3 год 15 хв	6,9 км +100 м / -340 м	сонячно	Відкритим пологим льодовиком без кішок. Перейшовши серединну морену, рух по льодовику через льодовикові ріки в напрямку висячої долини л. Сонячний. Захід в неї по середньому осипу зліва по ходу.	
	11.2	забирання закидки з пер. Петрова	1 год 30 хв	2 км (1 км) +160 м / -160 м	сонячно	Вихід по відкритому льодовику на межу снігу та скель і далі підйом по межі до залишеної частини продуктів та палива.	
		Всього:	3 год 15 хв (1 год 30 хв)	7,9 км +260 м / -500 м			
18.08 **День 12**	12.1.	м\н – пер. Оглядова Сідловина	3 год 15 хв	4,2 км +780 м	ясно, прохолодно	Підйом відкритим льодовиком, обходячи нунатак зліва по ходу, в напрямку сипухи перевалу. Підйом по мілкому сипучому конгломерату з виходами скель на сідловину, крутизна до 35°.	
	12.2.	сідловина Оглядова – пік Перм	4 год	1,4 км +230 м / -50 м	хмарно, безвітряно	Траверс гребеня у зв’язках з одночасною та поперемінною страховкою по комбінованому рельєфу крутизною місцями до 60°.	
	12.3.	пік Перм – м\н на гребені у мульді	1 год	0,8 км -200 м	хмарно	Спочатку з одночасною страховкою по сніжному схилу крутизною до 35°, що плавно перейшов у вузький сніжний гребінь з невеликими карнизами. Останні 300 м – комбінований гребінь.	
		Всього:	8 год 15 хв	6,4 км +1010 м / -250 м			

19.08 **День 13**	13.1	м\н – пер. Золотарьова	35 хв	0,7 км -120 м	сонячно	100 м в зв'язках по правій стороні сніжного гребеня на вершину локального максимуму, далі, перейшовши на ліву сторону гребеня, по широким сніговим надувам спустились на сідловину.	
	13.2.	спуск на л. Орой	4 год	0,3 км -200 м	сонячно	П'ять мотузок сніжно-льодовим 30-45° схилом.	
	13.3.	л. Орой. – м\н біля р. Безіменна	3 год	9,8 км +100 м / -970 м	мінлива хмарність, після 15:00 – дрібний дощ	Правим бортом закритого льодовика, посіченого тріщинами, у зв'язках спускаємося на пологу відкриту частину, далі не дійшовши до язика льодовика, спускаємось на лівобережну морену. Перейшовши річку з л. Орой Зах., переходимо по сирту до р. Безіменна.	
		Всього:	7 год 35 хв	10,8 км +100 м / -1290 м			
20.08 **День 14**	14.1.	м\н – р. Сари-Чат	1 год 10 хв	2,2 км + 40 м / -200 м	ясно	Перехід по сирту через водорозділ. Спуск з водорозділу конгломератним схилом до 30°. Брід р. Сари-Чат вище кошу через 200 м виходу її з каньйону. Брід поодинці, дівчата двійками за 20 хв.	
	14.2.	р. Сари-Чат – озеро в. 3864,1	2 год 45 хв 50 хв.	6,2 км +470 м / -40 м	сонячно, без вітру	Заходимо по річці з л. Колпаковського, обходячи каньйон по правій стороні. За 50 хв дійшли до льодовикового озера. Йдучи вздовж, по крупному осипу, підіймаємось на баранячі лоби. Від лобів до вираженого перевалу, де обідаємо.	
	14.5.	озеро – м\н на л. Колпаковського	1 год 45 хв	4,1 км +330 м	хмарно, вітряно, сніг	По сипусі між озерами виходимо на льодовик. Тримаючись середньої течії, виходимо на ночівлю до скель, в місці злитті рукавів льодовика.	
		Всього:	5 год 40 хв	12,5 км +840 м / -240 м			

21.08 **День 15**	15.1	м\н – пер. Колпаковського	30 хв	2 км +90 м	мінлива хмарність	Закритим льодовиком у зв'язках.	
	15.2.	спуск по льодопаду на л. Котур-Тор Схід.	4 год 45 хв	1,7 км -480 м	хмарно	Вихід з сідловини до лівого борту льодопаду. Звідти 50 м перил через великий розлом. Через 100 м спуску ще 1 траверсна мотузка для спуску з високого льодового борту розлому. Після цього 2 мотузки траверсу по краям тріщин. З останньої ще 20 м дюльферу. 300 м спуску до виположування по ступінчатому льодовому схилу до 30°.	
	15.3	спуск до р. Чон-Кизил-Суу	3 год 00 хв	8 км -1050 м	мінлива хмарність	Правою частиною льодовика спустились до річки, правим бортом якої по слабко вираженій стежці виходимо до скиду в д. Чон-Кизил-Суу. Траверсуючи трав'яний схил до 35° над водоспадом, спускаємось в напрямку скель під ним. Між ними знаходимо стежку, якою спускаємось в долину. Перед річкою з ур. Кельдик та після злиття з р. Ашу-Тор переправляємось на лівий берег р. Чон-Кизил-Суу за 30 хв стінками по троє.	
	15.4.	р. Ашутор – ФГС	2 год	8,4 км -240 м	тепло, гарно	По натоптаній стежці до ФГС.	
		Всього:	10 год 15 хв	20,1 км +90 м / -1770 м			
		Всього за похід:	**88 год 15 хв (8 год 30 хв*)**	**164 км +8,865 м / -9,050 м**			

*- витрачено на організацію закидок

3.2. Висотний профіль маршруту

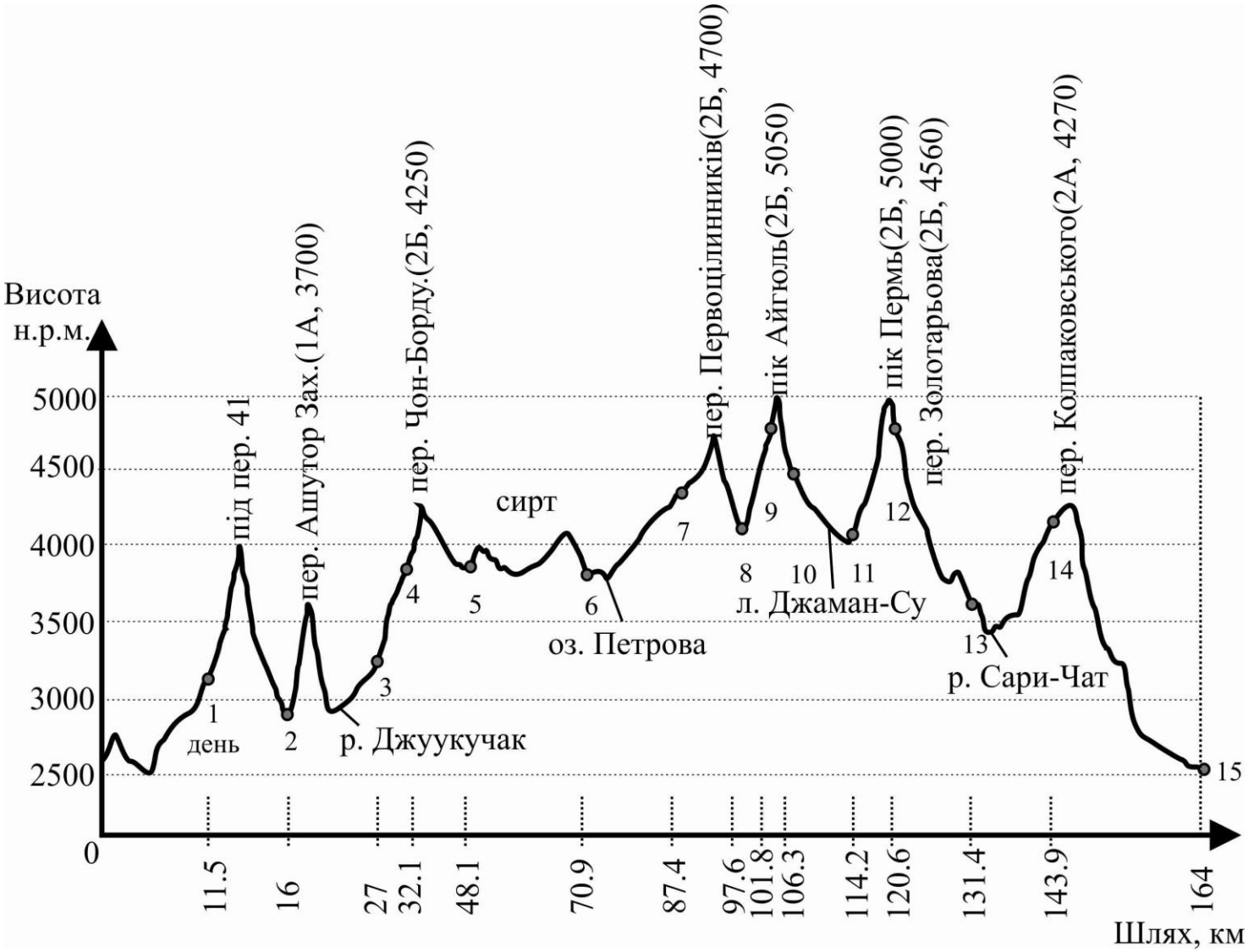

Середня висота ночівлі: 3750 м; Максимальна висота ночівлі: 4780 м; Кількість ночівель вище 4000 м: 7 (47%)

3.3. Технічний опис проходження маршруту

День 0. 6.08.16

О 5-ій годині виїжджаємо з Алмати, годину витрачаємо на проходження кордону і о 10-ій годині об'єднуємось з рештою групи в Бішкеку. До селища Сари їхали південною стороною озера Іссик-Куль. Закупляли бензин та заправлялися на заправці «Газпром Нефть», взяли найбільш низькооктановий бензин, з яким не було проблем. В селищі Сари були о 16-ій годині, швиденько перепакувались, сформувавши «закидку», о 17-ій вирушаємо на ГАЗ-66 до місця старту. Поступово погода псується. Так як нашому водієві місце старту вказали неправильно, а візуально долини майже нічим не відрізняються, ми промахнулися та заїхали трохи далі. Висаджуємося біля р. Іттиш і стаємо табором під дощем трохи вище місця її злиття з Джууку.

День 1. 7.08.16

Вихід о 8:20. Рухалися слабко вираженою стежкою по правому березі ріки Іттиш. Після одного переходу і заглиблення в ліс в нас закралися сумніви що ми йдемо у вірному напрямку, адже в долині Ашуу-Кашка-Суу ми повинні йти по іншому березі річки і ніякого льодовика спереду не повинно виднітися (фото 1.1). Звірилися з картою та GPS, зрозуміли, що зайшли до сусідньої ущелини. Повернули назад і вже через годину були біля потрібної нам ущелини поблизу місця злиття р. Ашуу-Кашка-Суу та р. Джууку. Характерним орієнтиром тут є старий міст через Джууку. Зовсім не засмагла група на старті на фото 1.2.

Підіймалися набитою стежкою по осипно-трав'янистому схилу лівим берегом річки Ашуу-Кашка-Суу. Через один перехід виходимо із зони лісу і перед нами відкривається вид на наш майбутній перевал (фото 1.3, 1.4). За 45 хвилин доходимо до місця обіду навпроти каньйону перевалу Ашутор Зах. Ще за 45 хвилин звідти підіймаємось по трав'янистим полям до місця ночівлі (фото 1.5) на останніх зелених галявинах біля р. Кашка-Тор. Вода ввечері каламутна, тому нам доводиться її проціджувати через 4 шари флісу.

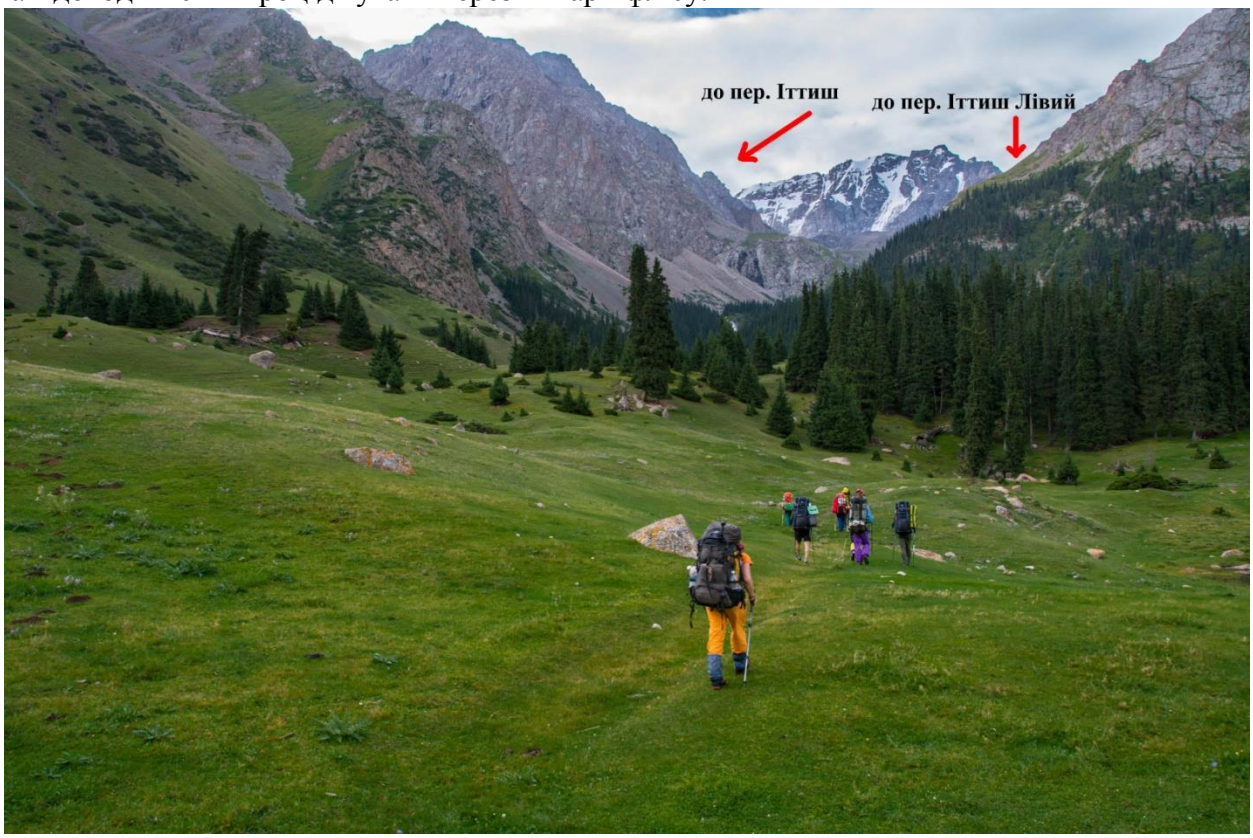

Фото 1.1. Низ долини ріки Іттиш.

Фото 1.2. Вся група на старті в долині р. Джууку.

Фото 1.3. Вид на сідловину перевалу Ашутор Західний.

Фото 1.4. Перші коші в долині р. Ашуу-Кашка-Суу.

Фото 1.5. Місце обіду та ночівлі 8.08 навпроти кошів під каньйоном пер. Ашутор Зах.

День 2. 8.08.16

Вихід о 9:00. Йшли радіально на акліматизаційний вихід під пер. 41, який хотілося ще й першопройти. Рюкзаки з обідом та теплими речами про всяк випадок були лише у 2-х учасників. Один перехід рухалися трав'янистим схилом лівого берега р. Кашка-Тор (фото 1.1). Дійшовши до старої морени, яка перегороджує долину річки, забираємо направо в цирк перевалу 41 (фото 2.2).

Тут за 2 години піднялися під перевал на висоту 4000 м по осипам різної величини. На перевал вирішили не йти через брак часу, адже рухались ми дуже повільно в зв'язку з акліматизацією. Крім того, сам перевальний зліт виглядає доволі складним завдяки крутій мілкоосипній сипусі, яка може бути доволі працемісткою для проходження (фото 2.3).

Останній учасник, який зайшов на наш пагорб в 4000 м із запізненням у півгодини, дізнавшись, що ми не йдемо на першопрохід перевалу, вийняв з рюкзака 10 кг диню, чим викликав бурхливі оплески групи.

Через півтори години почали спуск вниз, досхочу наївшись, нафотографувавшись та наакліматизувавшись (фото 2.4).

Спуск зайняв у нас півтори години і проходив по шляху підйому. Прийшовши до табору, ми зібрали всі речі та спустилися ще на 200 м вниз до початку підйому на перевал Ашутор Західний, на що витратили ще 30 хв.

Альтернативою активної акліматизації в цій долині є пер. Джаман-Суу 1Б категорії складності. До нього йти трохи далі, але перепад висоти до нього не такий стрімкий у порівнянні з не пройденим нами пер. 41. Крім того, для його проходження можуть знадобитися льодоруби та мотузки.

Фото 2.1. Парна йога та вид долини Кашка-Тор.

Фото 2.2. Цирк перевалу 41.

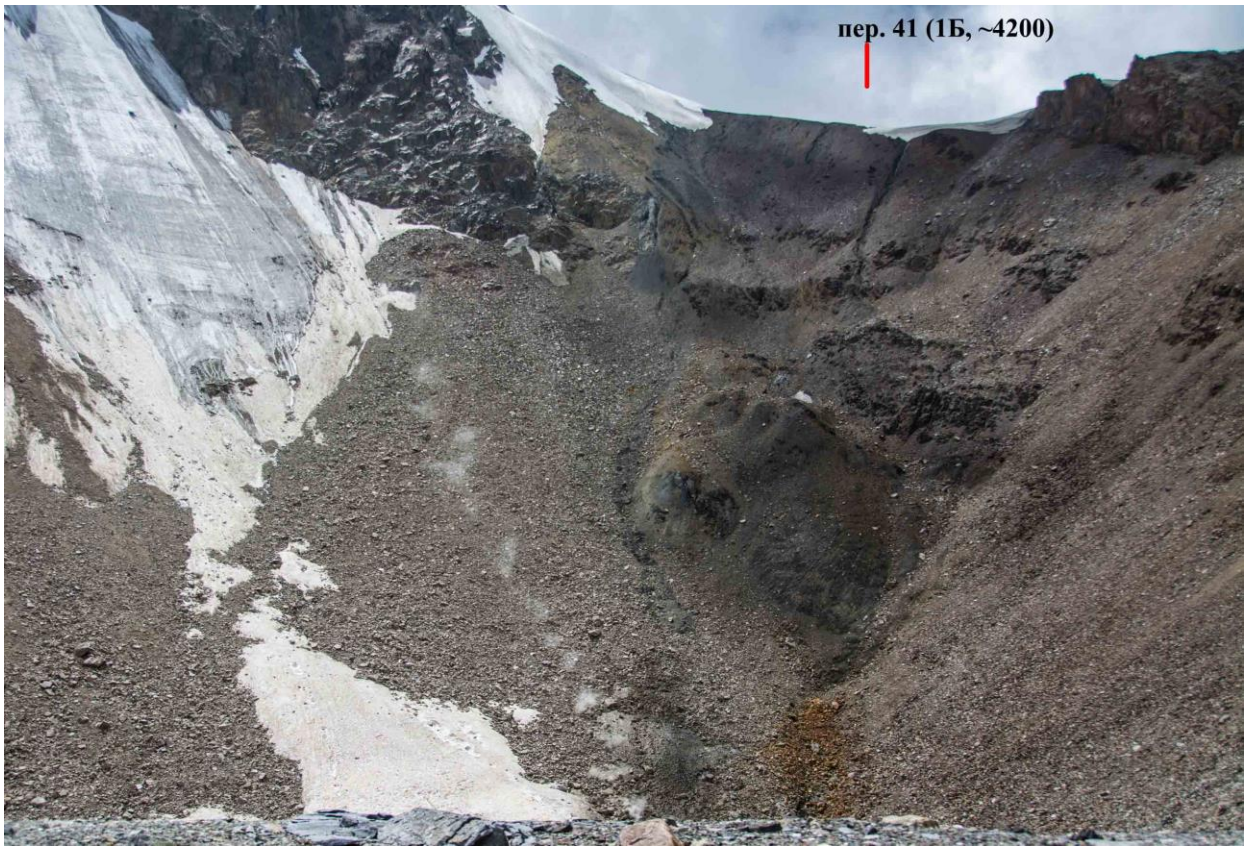

Фото 2.3. Перевальний зліт пер. 41.

Фото 2.4. Посмішки групи на акліматизації.

День 3. 9.08.16

Вихід о 9:00. Спустились на 100 м нижче місця ночівлі, перейшли на інший берег по мосту з трьох колод, який заходиться майже навпроти ущелини з-під пер. Ашутор Західний (фото 3.1). Підіймалися центром каньйону з осипно-трав'янистим схилом, крутизною 25° (фото 3.2). Потім ішли трав'янистим схилом по висохлому струмку під перевальний зліт (фото 3.3). Підйом на перевал по правому боці конгломератного схилу до 30°. На перевал зайшли о 12:30. Зняли записку групи з м. Перм під керівництвом Деменева М.П. від 08.08.2009 р.

З перевалу спуск ближче до лівого борту долини мілкоосипним та трав'янистим схилом до рівчаку, який перегороджує вихід з висячої долини. Перейшовши через рівчак зі струмком на його правий борт (фото 3.5), починаємо спуск у долину Джуукучак галсами по правому трав'янистому борту крутизною до 35° (фото 3.6). Лівий борт скельний та непрохідний. Спустившись у долини Джуукучак, через 500 м переходимо річку та стаємо на обід. Рівень води трохи вище коліна, бродили по одному. На вигляд долина безлюдна та використовується тільки для пасовищ, але піднявши очі вверх, ми побачили двох парапланеристів, які кружляли над однією з вершин лівого борту.

Вздовж пасовищ по стежці правим берегом р. Джуукучак (фото 3.7) доходимо до місця ночівлі біля водоспаду.

Фото 3.1. Початок каньйону перевалу.

Фото 3.2. Закінчення каньйону перевалу.

Фото 3.3. Група на другому привалі під перевалом.

Фото 3.4. Перевал Ашутор Західний. Вид в бік долини р. Джууку.

Фото 3.5. Вид на шлях спуску з перевалу.

Фото 3.6. Вид з долини р. Джуукучак на шлях заходу до перевалу Ашутор Зах.

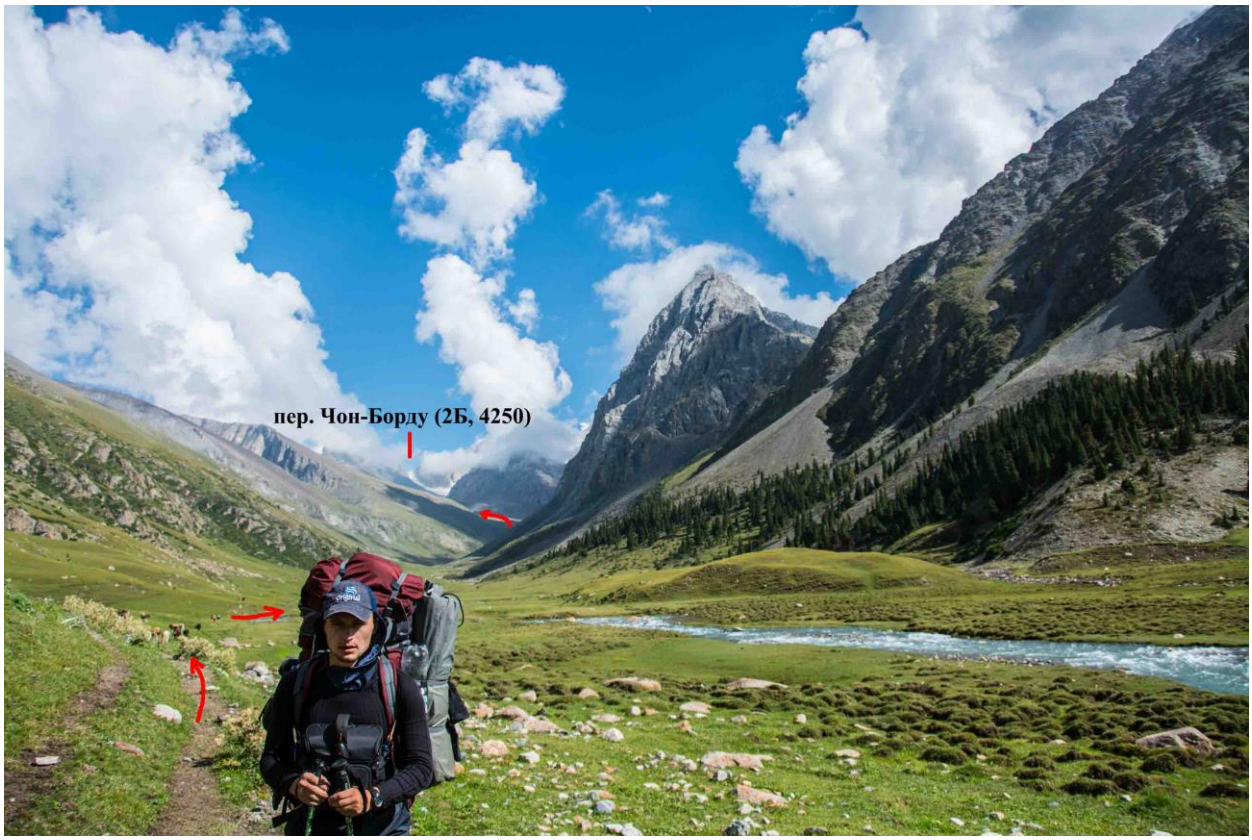

Фото 3.7. Вид з долини р. Джуукучак на пер. Чон-Борду.

пер. Чон-Борду, 2Б (4250 м)

Район	Хребет, масив	Які долини з'єднує	Назва (рекомендована), при необхідності, що означає	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Тянь-Шань	Терскей-Алатау	Джуукучак – сирт	Чон-Борду	4250	42°03'11.0"N 78°08'14.8"E	2А*	-	-

1. Загальний час проходження: 6 год 10 хв (в межах льодовикової зони).
2. Затрачено часу на підйом: 3 год 30 хв, перепад висот: + 420 м.
3. Затрачено часу на спуск: 2 год 40 хв, перепад висот: - 350 м.
4. Рух із самостраховкою: 1 год, з одночасною страховкою: 1 год, зі змінною: 20 хв, з перильною: 2 год 30 хв.
5. Організовано пунктів самостраховки: 8.

6. Характеристики ключових частин підйому та спуску за ділянками:

Ділянка шляху (від і до)	Загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	Перепад висот (м)	Характер рельєфу	Характеристика руху зі страховкою				Кількість організованих точок страховки
						самостраховкою	одночасною	змінною	перильною	
підйом на пер. Чон-Борду 2А*	2 год 30 хв	200	30-45		бергшрунд, фірн та лід				2 год 30 хв	6
пер. Чон-Борду – льодовик Ашутор Півд.	20 хв	15	30-45		фірн, закритий льодовик			20 хв		2

7. Рекомендовані місця для ночівлі:

З боку долини Джуукучак – майданчики біля льодовикового озера або на серединній морені льодовика.

З боку сирту – майданчики біля льодовикового озера або під перевалом на закритому льодовику.

Опис сходження на перевал та картографічний матеріал:

День 4. 10.08.2016

Підйом о 5:00, вихід о 7:00. Від місця ночівлі 1,2 км прямо вздовж ріки, потім, не доходячи до великого моренного валу, що перегороджує долину, починаємо підйом у висячу долину ліворуч по крупноблочному крутому осипу (до 45°, фото 4.1). Після виходу в долину, тримаючись її лівого борту, по трав'янистому схилу між баранячими лобами (фото 4.2) виходимо до льодовикового озера. Всього підйом зайняв 1 год 55 хв.

Обходимо озеро зліва по ходу по крупноблочній морені в напрямку правого борту льодовикового язика. В цьому місці є рівні піщані майданчики для ночівлі, але може бути досить вітряно. За 30 хвилин піднімаємось до місця виходу на льодовик.

О 10:00 почали рух по відкритому льодовику, без кішок. Льодовик густо всіяний камінням. Після одного переходу (45 хв) вирішили стати на ночівлю на серединній морені за 200 м під

місцем повороту льодовика до перевалу Чон-Борду, для цього рівняємо майданчики (фото 4.4). Воду беремо з потужних льодовикових струмків біля підніжжя морени.

Після обіду четверо учасників на чолі з керівником вийшли на розвідку та провішування перил на перевал. О 14-ій годині за допомогою рації вийшли на зв'язок, повідомивши, що все добре. Всього провісили три мотузки. О 16:50 почали спуск, о 17:30 вже були у таборі.

З місця ночівлі та з шляху підйому на перевал добре видно перевальний зліт пер. Клоунів. Сам льодовик виглядає крутішим за Чон-Борду і таким, що потребує більше вмінь для його проходження. На вигляд приблизно до 6 мотузок по 45-60° льоду. Перевал цілком безпечний.

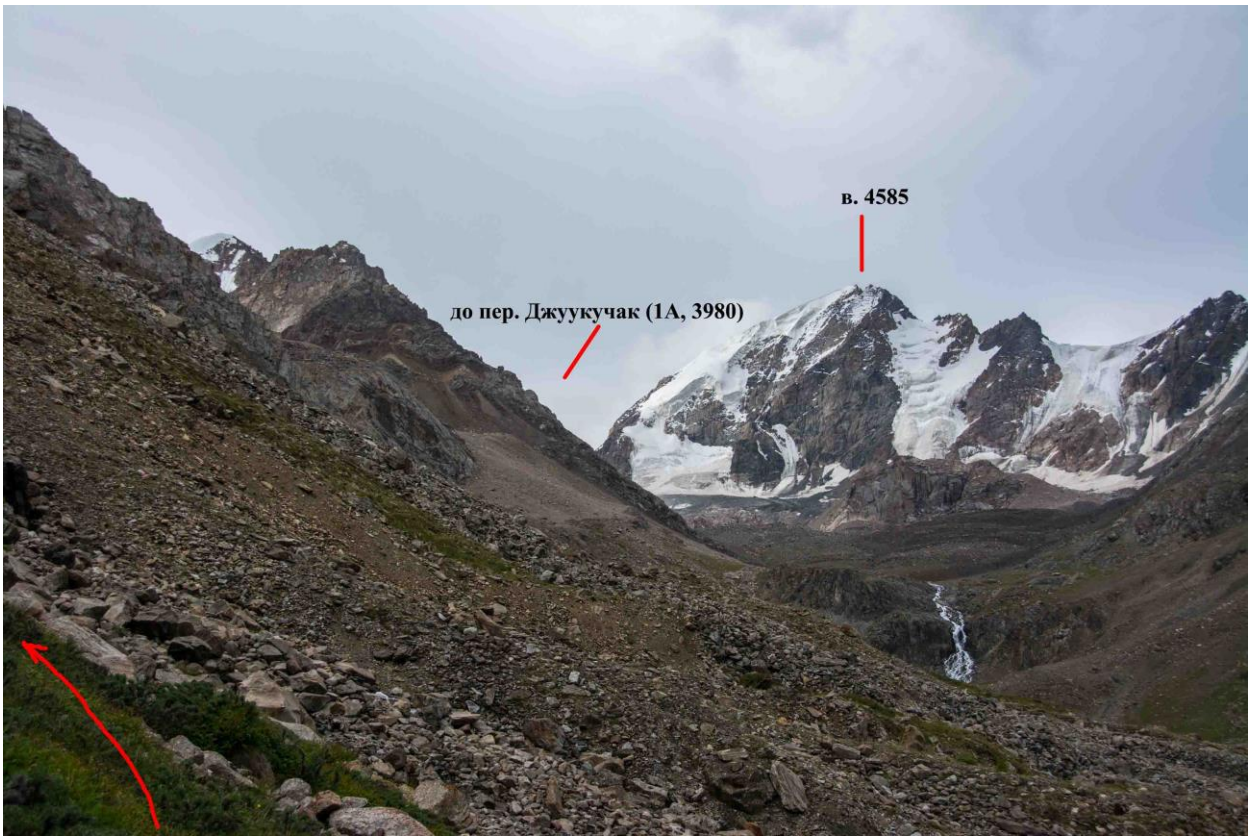

Фото 4.1. Вид в бік пер. Джуукучак.

Фото 4.2. Підхід під пер. Чон-Борду.

Фото 4.3. Вид на лівий борт долини р. Джуукучак.

Фото 4.4. Ночівля на морені.

День 5. 11.08.2016

Ранній підйом о 4:00, після дуже смачної каші булгур з овочами на сніданок, близько 6:00 вихід учасників по мірі готовності в системах та кішках. Годину зайняв підхід по відкритому льодовику під першу станцію, тобто о 7:00 почали підйом на перевал. За ніч відкритий лід на зльоті припорошило снігом.

Загальну траєкторію руху зображено на фото 5.1, намагалися триматись подалі від місць сходу каміння з обох бортів скель, які добре видно по льодовим жолобам на схилі.

Внизу до льоду схил пересікає два бергшрунди. До першого, який практично повністю засипаний снігом і не проглядається знизу, і де організували першу станцію R0 на пікеті та якорі, підіймались по лінії падіння води (фото 5.2). Станція R4 на великому камені, всі інші на льодобурах.

R0-R1: фірновий схил 30 м до другого бергшрунду (неширокого висотою до 1 м), далі 15 м льодовий, до 40°.

R1-R2: 45 м по льодовому схилу до 45° (фото 5.3). Цю найскладнішу ділянку розбиваємо на дві частини проміжним буром для пришвидшення підйому. Ділянки R2-R3, R3-R4 йдуться з поступовим виположуванням до 30° біля останньої станції, яка знаходиться під скелями правого борту, завдяки цьому не проглядається при підйомі або спуску (фото 5.4).

На перевалі були о 9:30. Погода сонячна, аж занадто (фото 5.5). Тур знаходиться на виході скель, трохи вище від сідловини. Зняли записку групи т/к «Меридіан» (м. Перм) під керівництвом Деменева О.П. від 06.08.2009 р., після перевального фото та плитки шоколаду почали спуск о 9:55.

Можна спускатися або одразу з сідловини під скелями, або по центру, навпроти туру, де в нашому році був наявний прохід між карнизами (фото 5.6). Дві зв’язки з поперемінною страховкою спустились по межі скель і снігу, під сідловиною 2 м крутизна до 60°. Інші між карнизами по 35° сніжному схилу на три такти. Далі, вийшовши на середину пологого закритого льодовика Ашутор, рухались по ньому у зв’язках (фото 5.7). Після години руху сніг підтанув і перший почав провалюватися по пояс, тому одягнули снігоступи.

В нижній течії рухались відкритим льодовиком 1 год 40 хв без зв'язок до правого борту язика льодовика (фото 5.8). В центральній частині язик обривається в льодовикове озеро і є дуже посіченим. Спустившись на морени над р. Кизил-Суу, стали на обід. Погода почала псуватись, тому частину обіду провели під тентом шатра.

Вийшли о 14:35, під мрякою. Йдемо 35 хв правим осипним бортом озера вздовж кромки води до заплави ріки, потім болотистими розливами річки переходимо до відрогу в. Джуукучак. Переходимо його в найбільш пологому місці (фото 5.9). Після підйому відкрився шикарний вигляд на сирт та Ак-Шийрак (фото 5.10), тому не змогли відмовити собі у задоволенні провести фотосесію для нової аватарки.

Вийшовши на сирт та оминаючи болотисті місця за 2 переходи, о 18:30, стали на ночівлю біля Пташиного озера (фото 5.11).

Взагалі сирт – дуже підступна річ. Дивлячись на свої дорожні орієнтири, ви можете подумати що до них рукою подати, але після півгодини руху відстань візуально може не змінитись, тому слід бути до цього готовим, як і до того, що постійно треба оминати заболочені місця. Все це сповна компенсується вражаючим відчуттям простору.

Місце ночівлі біля озера дуже гарне, тому, не зважаючи на втому, захоплювалися краєвидами, просторами сирту та оточуючими хребтами.

Фото 5.1. Північний бік пер. Чон-Борду.

Фото 5.2. Вид знизу на перевальний зліт.

Фото 5.3. Робота на перилах.

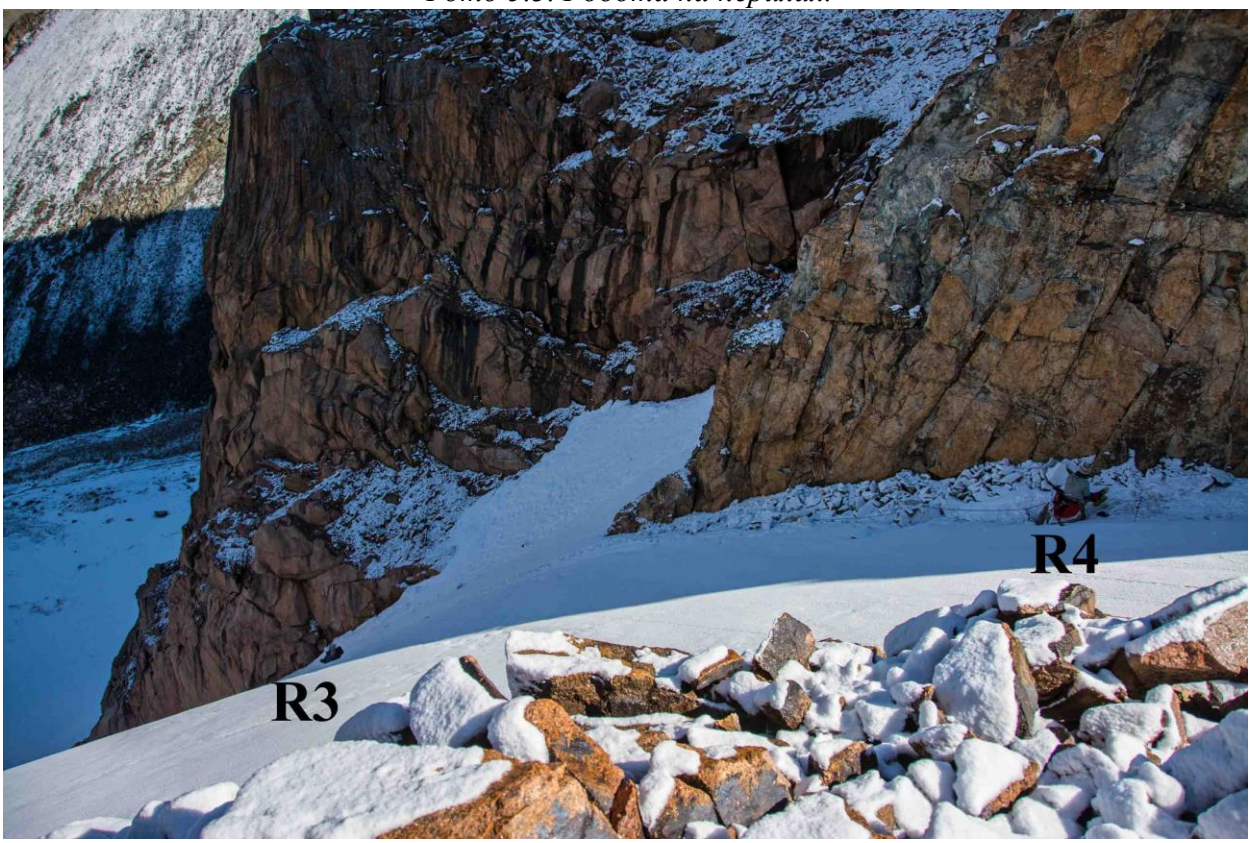

Фото 5.4. Вид з перевалу на верхню ділянку.

Фото 5.5. Група на перевалі Чон-Борду.

Фото 5.6. Південний бік пер. Чон-Борду. Зліва показано більш легкий шлях спуску між карнизами.

Фото 5.7. Загальний характер руху льодовиком.

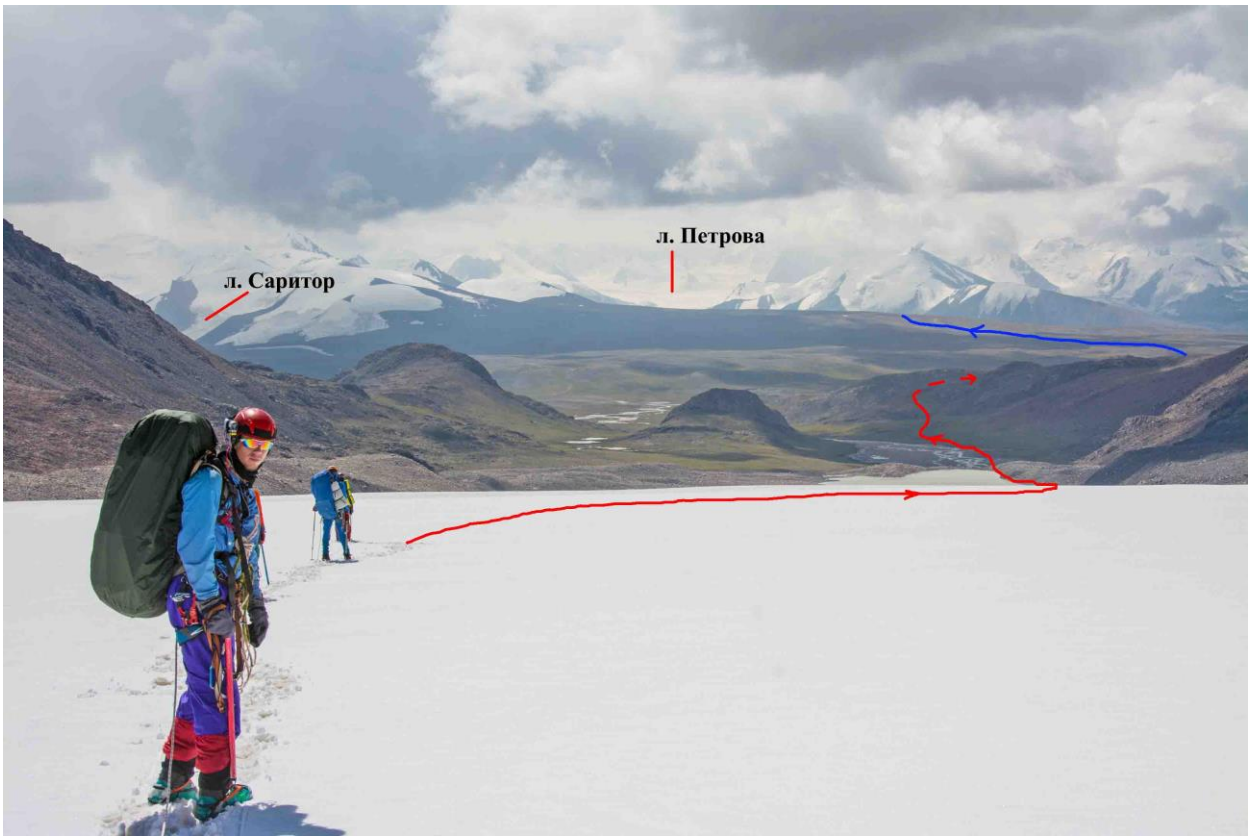

Фото 5.8. Спуск з льодовика до озера. Синім показано траєкторію руху наступного дня.

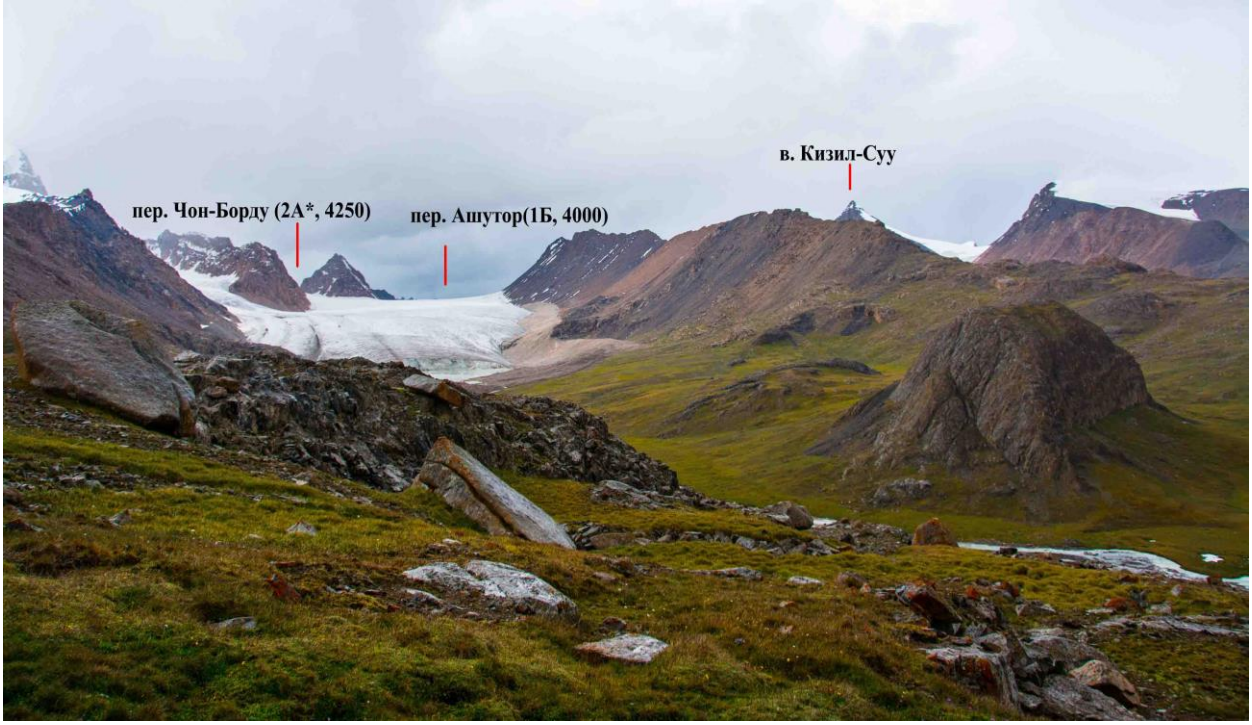

Фото 5.9. Вид з відрогу в. Джуукучак на льод. Ашутор.

Фото 5.10. Спуск з відрогу в. Джуукучак на сирт.

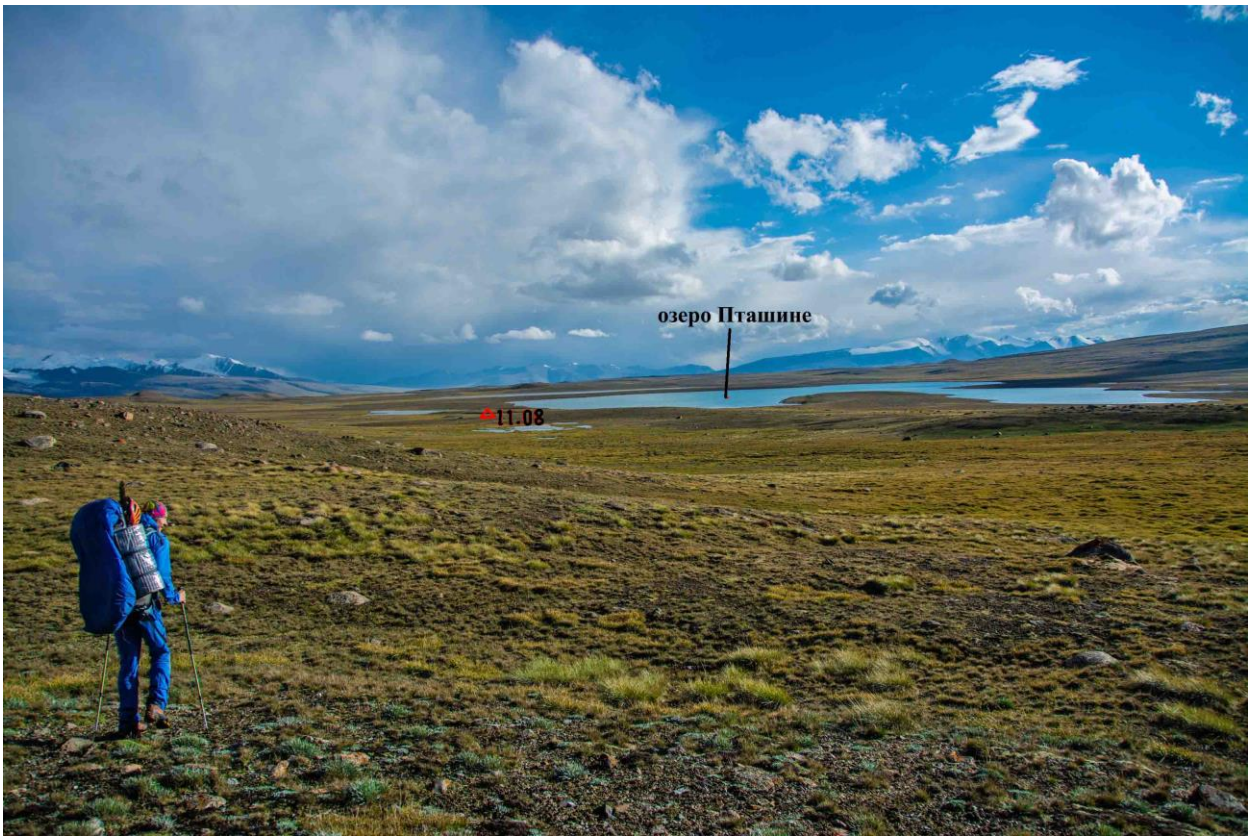

Фото 5.11. Підхід сиртом до місця ночівлі біля Пташиного озера.

День 6. 12.08.16

На цей день у нас заплановано забирання частини продуктів та палива з м/с Тянь-Шань. Тому вся чоловіча частина групи, крім Микити, прокидається о 6:00 та о 8:00 виходить. Морозним сиртом за 40 хв виходимо до початку дороги, яка є межею копальні Кумтор. По цій широкій дорозі вздовж р. Ара-Бель спускаємось до м/с Тянь-Шань за 1 год 10 хв. На щастя, при підході до м/с ми не зустріли жодної людини.

Водій прибув вчасно і чекав нас на парковці за КПП, тому після швидкого розподілення вантажу вирушили назад. Дійшли до табору за 3 години з одним привалом. На привалі один з учасників, відійшовши до вітру, в купі каміння знайшов справжню золотоносну руду, яка очевидно була завезена для укріплення дороги з копальні. Золота лихоманка довго не відпускала учасників, і тому в результаті до наших продуктів крім 15 кг кавуна та 10 буханок свіжого хліба додалося ще кілограм з 10 золотої руди.

Після обіду та зборів вирушили у напрямку озера Петрова (фото 6.3), до якого сиртом дійшли за 3,5 години. Рух ускладнювався з'їденим величезним кавуном (фото 6.2). На першому з 3 привалів довелося перезважувати рюкзаки. Найжадібніший учасник ніс 40 кг вантажу, адже в ньому був величезний шматок золотоносної руди в 5-7 кг. Інший недалеко відстав, адже він ніс залізну підкову та золотих шматків на 5 кг. Довелося навантажити всіх порівну, що викликало багато нарікань від керівника, у якого був найлегший рюкзак =).

На сирту напрямок руху був азимутальний і такий, щоб побільше ховатись під прямої видимості на Кумтор. Спочатку йшли сиртом в напрямку відрогу з в. 4068,8 м. Після цього, перейшовши на видимий бік цього відрогу, траверсували в напрямку струмка, стікаючого з правого борту безпосередньо в озеро Петрова.

Над струмком стрімкий конгломератний спуск (до 35°) до галявин біля технічної дороги на правому березі озера Петрова (фото 6.4). Вода в струмку каламутна, тому для приготування їжі брали воду зі струмка, що знаходиться в 7 хвилинах ходу вверх за течією від табору.

Зверху кам’янистого технічного осипу, біля якого стояли намети, був GSM зв’язок, чим радісно і скористались.

Ранній відбій о 21:30. Найбільший «жлоб» весь вечір длубав золотоносну каменюку собі на сувеніри.

Фото 6.1. Вид в сторону хребта Ак-Шийрак.

Фото 6.2. Поїдання кавуна.

Фото 6.3. Рух в напрямку оз. Петрова.

Фото 6.4. Вид з місця ночівлі на льод. Петрова.

День 7. 12.08.16

Традиційний підйом о 6:00, вихід о 8:00. Пройшли один перехід накатаною дорогою вздовж озера, далі півпереходу спуску до льодовика Петрова по конгломерату місцями до 35° (фото 7.1).

Льодовик відкритий, до 10°, рухались його середньою частиною (фото 7.2). Пройшли два переходи і о 12:10 зупинились недалеко від повороту в бік пер. Першоцілинників.

Звідси 6-ро учасників пішли заносити «закидку» на пер. Петрова. Рух закритим льодовиком до пер. зльоту, далі рух наліво по ходу сніжно-льодовим схилом крутизною до 30° в напрямку скель над пер. Петрова.

«Закидку» закопали серед каміння та відмітили місце лавинною стрічкою.

В цілому шлях туди та назад зайняв дві години. При проходженні пер. Петрова наскрізь слід іти в середній частині льодовика, як показано на малюнку. Ми ж підіймались під скелі для кращої ідентифікації місця розташування «закидки», чим суттєво ускладнювали проходження перевалу.

Пообідавши, о 16:10 вийшли у напрямку пер. Першоцілинників. Рухались спочатку по відкритому льодовику, потім у зв'язках по закритому. Пройшовши два з половиною переходи, почали часто провалюватися у тріщини через розкислий сніг, тому о 18:30 стали на ночівлю під в. 4919,7 м (фото 7.3). Для табору окреслили вільну від тріщин ділянку.

Фото 7.1. Траєкторія руху спуску до місця ночівлі та заходу на льодовик.

Фото 7.2. Рух правою гілкою льодовика Петрова.

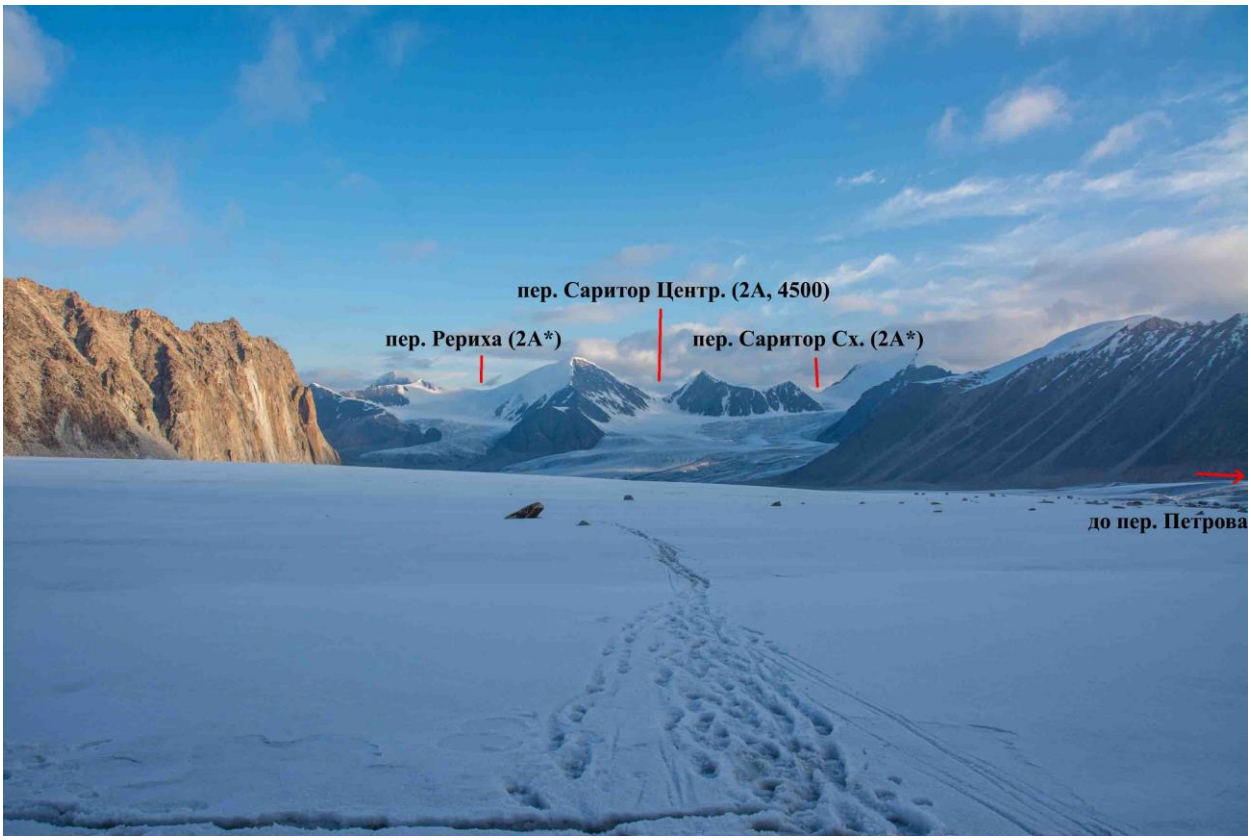

Фото 7.3. Вид з місця ночівлі назад на льодовик Петрова.

пер. Першоцілинників, (2Б, 4720 м)

Район	Хребет, масив	Які долини з'єднує	Назва (рекомендована), при необхідності, що означає	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Тянь-Шань	Ак-Шийрак	льод. Петрова – льод. Південний	Першоцілинників	4740	41°51'06.4"N 78°21'12.0"E	2Б	-	-

1. Загальний час проходження: 7 год 45хв.
2. Затрачено часу на підйом: 2 год 45 хв, перепад висот: + 410 м.
3. Затрачено часу на спуск: 5 год 15 хв, перепад висот: - 740 м.
4. Рух з одночасною страховкою: 2 год 45 хв, з перильною: 5 год 15 хв, з самостраховкою: 15 хв.
5. Організовано пунктів самостраховки: 6.

6. Характеристики ключових частин підйому та спуску за ділянками:

Ділянка шляху (від і до)	Загальний час проходження (год:хв)	довжина (км)	крутизна (град.)	Перепад висот (м)	Характер рельєфу	Характеристика руху зі страховкою				Кількість організованих точок страховки
						самостраховкою	одночасною	змінною	перильною	
підйом на пер. Першоцілинників	1 год 15 хв	0,1	40	+ 60 м	лід, вкритий снігом	-	-	-	1 год 15 хв	3
спуск з перевалу на л. Південний	4 год	0,5	60-90	- 200 м	скелі, глибокий сніг	30 хв	-	-	3 год 30 хв	3

9. Рекомендовані місця для ночівлі: льод Петрова, морени льод. Південний.

Опис сходження на перевал та картографічний матеріал:

День 8. 13.08.2016

Підйом о 5:00, вихід о 7:10. Ранок запам'ятався привітанням з днем народження одного з учасників, для котрого було зроблено справжній торт.

За півгодини у зв'язках вийшли на підвищення льодовика, який вливається в Петрова з цирку пер. Шукшина (фото 8.1). Льодовик закритий із замерзлим настом, по якому добре йти без провалювання. Після проходження підвищення виходимо по середній частині до цирку перевалів Першоцілинників та Птиці.

О 9:30 підійшли під перевальний зліт (фото 8.2) та почали підйом по глибокому снігу старих лавинних виносів до початку перил. Ділянка виявилась доволі працемістка, так як схил вже був освітлений сонцем, сніг лавинних виносів був доволі не злежалим, тому, провалюючись по пояс на схилі під 35°, підійшли безпосередньо під перевал. В цьому місці сніг переважно з'їхав і почався лід.

R0-R1: перила по сніжно-льодовому схилу до 40°. Станція R0 на льодобурах, R1,R2 петлі на виходах скель (фото 8.3).

R1-R2: півмотузки по сніжно-скельній полиці на сідловину між скельними бастіонами перевалу (фото 8.4). Перші піднялись на перевал о 10:45, останні об 11:40. Всією групою зібратися на перевалі немає можливості, тому фото робили по 3-4 людини, а перші почали спуск, не чекаючи на останніх. Тур є одразу на сідловині, але записки попередніх груп в ньому немає.

Із сідловини перевалу 3 м спуску спочатку на поличку (фото 8.5). Спускова станція R2 на відколі поряд з залишками спускових петель попередніх груп. Судячи по кількості петель, попередніх груп було дві. Тобто, враховуючи першопрохідців, ми були на перевалі 4-ми.

R2-R3: Спуск з перевалу 40 метрів по прямовисним скелям до скельного кулуару (фото 8.6, 8.7). Станція R3 на скельних гаках на правому боці кулуару є хорошим прикриттям. Після проходження другого учасника всі інші учасники спускалися з верхньою страховкою, так як після перегину полиці 10 метрів дюльфер проходить в абсолютному висі. Після цього ще 30 м по скелям крутизною до 80°. На останніх метрах слід бути обережним, так як є багато вільно лежачого каміння.

R3-R4: Десять метрів перехід траверсом через кулуар до другої ділянки спуску (фото 8.8). R4 станція зі зрощених петель на валуні.

R4 – кулуар з пер. Мукаша Салакунова: мотузка по скелям 60-90°. Верхня частина спуску – рух по засніженим виходам крупного каміння 10 м (фото 8.9), далі по монолітним плитам спочатку в повному висі, потім виположування до кулуару (фото 8.10).

Потім 200 м спуску 35° правим бортом кулуару до місця обіду на виположуванні льодовика Південний.

Останній спустився о 14:45. Спускався, залишаючи розхідну мотузку на станціях.

Загальну траєкторію руху показано на фото 8.11 і вона є, на нашу думку, найоптимальнішою. Попередня група спускалась по другій мотузці на 10 метрів вище ніж наша, але в нашому випадку з тієї станції існувала велика вірогідність скинути каміння на учасників, які спускаються.

Кулуар пер. Мукаша Салакунова виглядає цілком безпечним, придатним до проходження та легшим, приблизно мотузки на дві в верхній частині крутизною до 60°.

Сухий обід та відпочинок був у прохолоді льодовика. Протягом спуску спека від розжарених скель та нова висота додавали бракуючих барв спуску по прямовисним скелям.

В 15:45 вийшли у зв`язках та снігоступах по траєкторіях на фото 8.12. Льодовик майже не розірваний. Через годину руху вийшли на відкритий льодовик, де зняли снігоступи і далі пішли в кішках (фото 8.13). Погода різко зіпсувалась та почалася заметіль. О 17:00 від заметілі не залишилось і сліду і ми спустились на морену нижче язика льодовика, де і заночували на піщаних галявинах.

Фото 8.1. Рух у верхній течії л. Петрова. По центру справа сідловина пер. «Гражданская оборона» (3А, 4640).

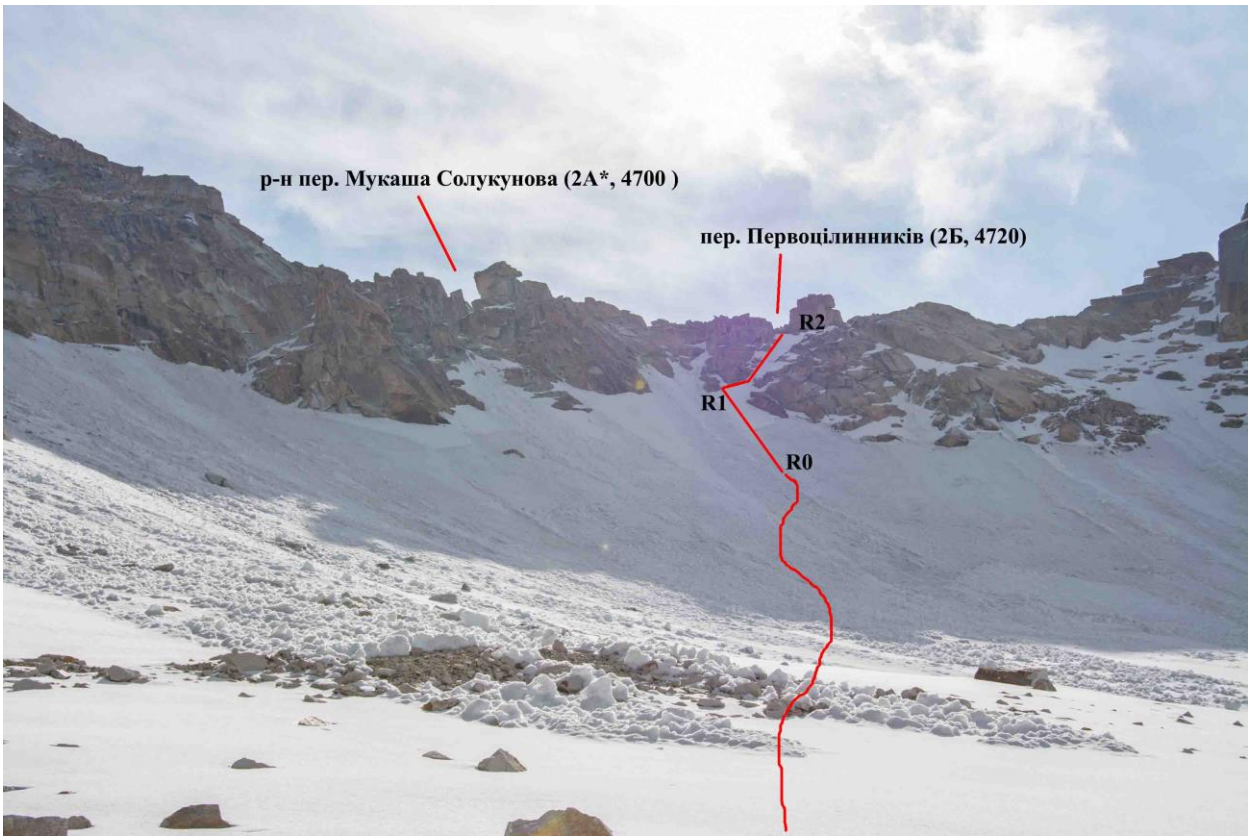

Фото 8.2. Траєкторія руху підйому на перевал.

Фото 8.3. Перила підйому на перевал.

Фото 8.4. Вид з сідловини на підйом західним схилом перевалу.

Фото 8.5. Вид на полицю під сідловиною.

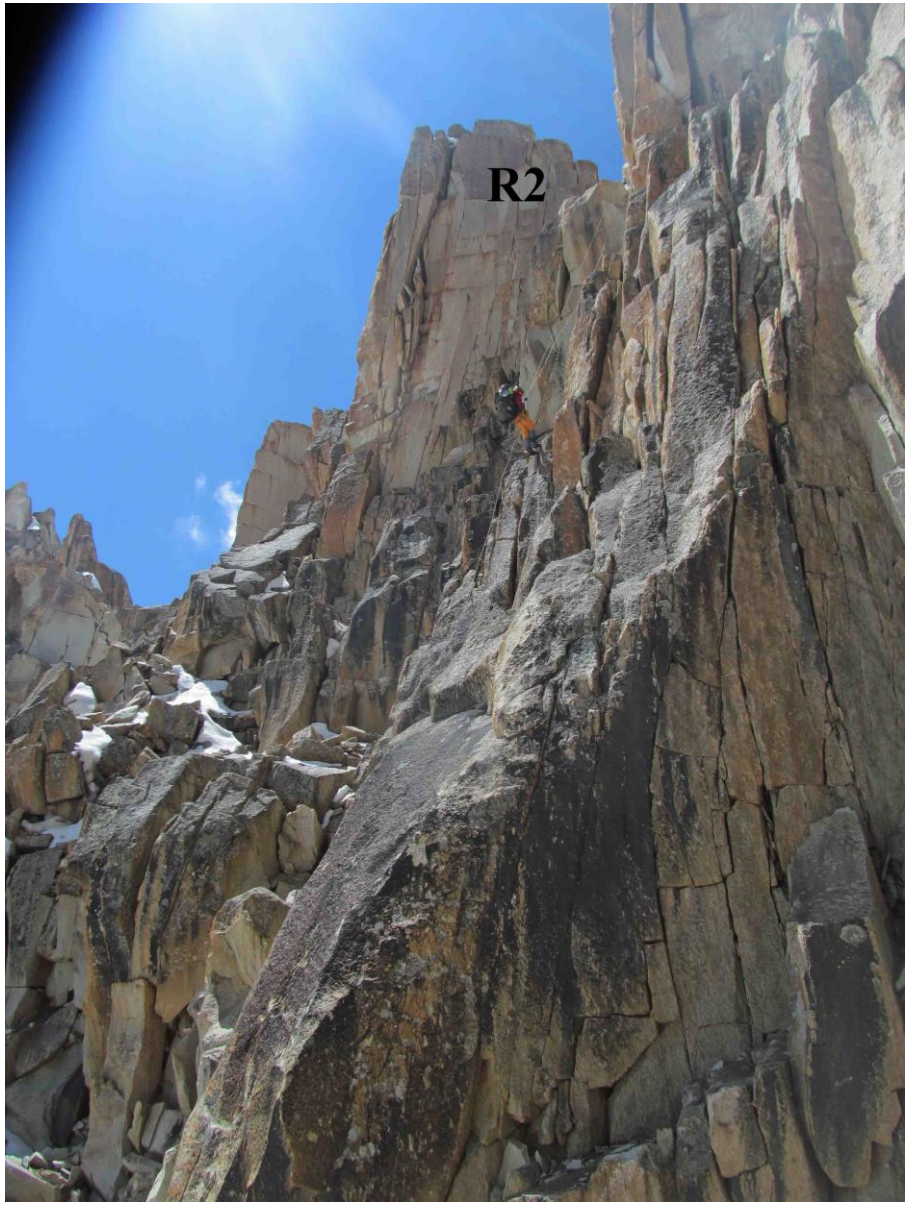

Фото 8.6. Перша мотузка спуску з перевалу.

Фото 8.7. Вид з полиці на шлях спуску.

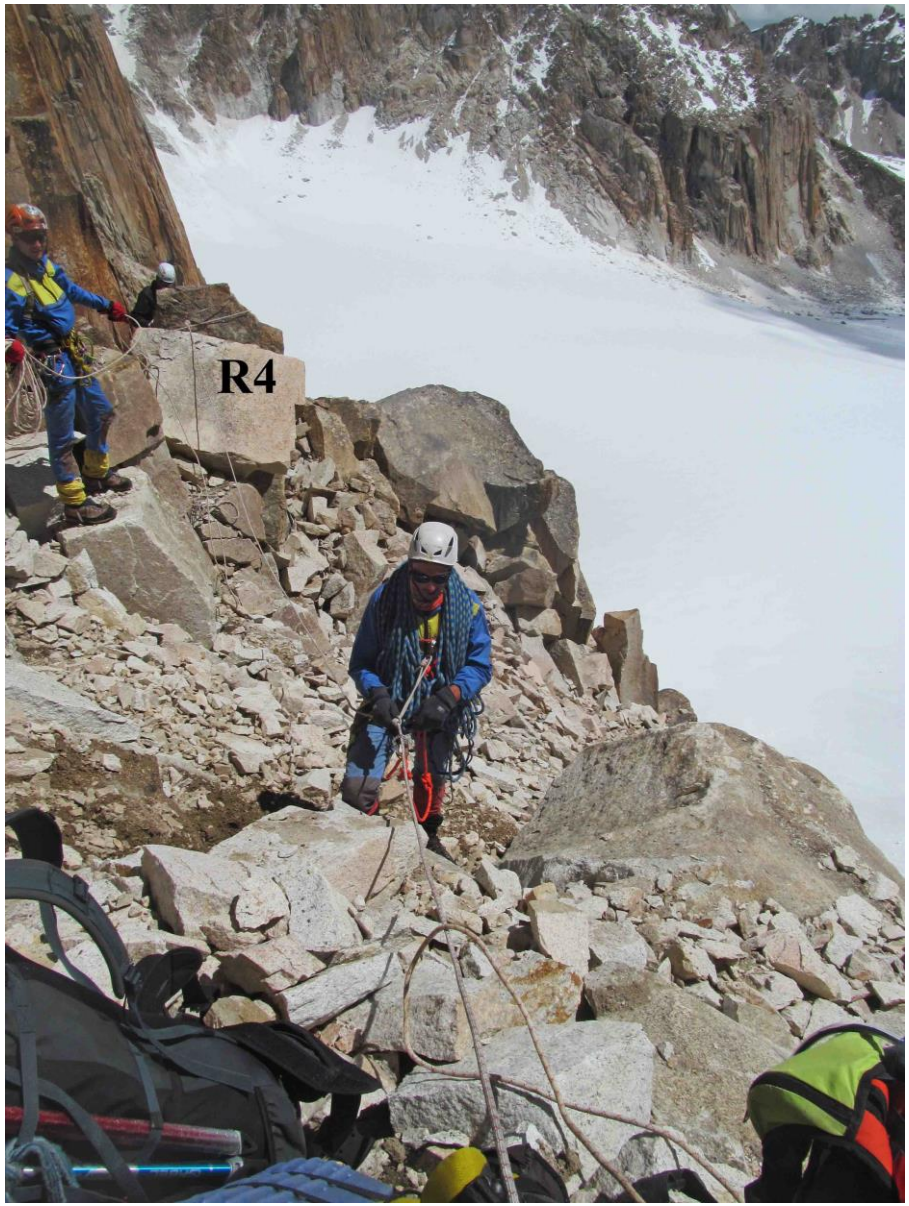

Фото 8.8. Траверс осипного кулуару.

Фото 8.9. Верхня частина другої ділянки спуску.

Фото 8.10. Нижня частина другої ділянки спуску та кулуар пер. Мукаша Салакунова.

Фото 8.11. Загальна траєкторія спуску зі східного боку перевалу Першоцілинників.

Фото 8.12. Спуск льодовиком Південний до місця ночівлі на моренах.

Фото 8.13. Права частина льодовика Південний, вид назад.

Пер. Джаман-Суу Півд. (4770) + рад. пік Айгюль (2Б, 5025м)

Район	Хребет, масив	Які долини з'єднує	Назва (рекомендована), при необхідності, що означає	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Тянь-Шань	Ак-Шийрак	л. Південний – л. Джаман-Суу	Джаман-Суу Півд. + рад. пік Айгюль	4770 5025	41°51'26.9"N 78°23'17.7"E	2Б	-	-

День 9. 14.08.2016

Ночівля в таборі на морені під л. Південний на висоті 4050 м.

Підйом о 6:30, вихід о 9:00. Після переходу через крупноблочну стару серединну морену виходимо до струмка, що тече по льоду та насипаному камінню, яке льодовик несе з нунатаку (фото 9.1). О 9:40 робимо привал перед виходом на лід та, користуючись сонячним вікном, купаємось в цій льодовиковій річці.

Після привалу йдемо пологим відкритим льодовиком метрів 200 і ще метрів 100 схилом 30-40°, виходячи на ступінь льодовика за нунатаком (фото 9.2). Тут вже починається закритий льодовик, погода швидко псується, рухаємося у зв'язках та снігоступах ближче до скель лівого борту, в напрямку перевального зльоту, наявні тріщини та глибокий сніг.

О 12:55 дійшли до перевального зльоту (фото 9.3), ставимо табір у сніжній мульді. Десь годину витрачаємо на пошук локального місця без тріщин. Глибина снігу 1,5 м. Ближче до вечора починається невеликий снігопад та находить туман. Висота ночівлі 4700 м.

Фото 9.1. Моренні вали.

Фото 9.2. Вид назад на ночівлі та хребет за р. Каїнди.

Фото 9.3. Перевальний зліт південного боку пер. Джаман-Суу Півд.

День 10. 15.08.2016

Всю ніч була погана погода. Туман та вітер. Температура до -10°С. Піднялись о 5:00 – туман, о 5:30 туман розігнало і ми вийшли о 7:30. Підіймаємося у зв'язках сніжним схилом до 35° по лінії падіння води до скельного поясу, і потім траверсом по схилу до 40° (фото 9.3). О 8:00 вийшли на перевал. Сідловина являє собою 2 мульди з замерзлими озерами. Тут можна облаштувати доволі комфортну вітрозахищену та безпечну (не на тріщинах) ночівлю. Тур із запискою групи т/к «Романтик», м. Одеса, під керівництвом Аренкіна В. В. від 28.07.2014 р. знаходився в північній мульді (фото 10.1). У зв'язку із поганою видимістю було прийнято рішення про спуск з перевалу без заходу на пік Айгюль.

R0-R1: 50 м мотузки йдуть льодовим схилом 60°. R0 – станція на скельних виступах. R1 – станція на льодобурах.

R1-R2: друга мотузка закінчується нижче бергшрунда, крутизна від 60° до 35° після бергшрунду. Бергшрунд в місці спуску завалений снігом.

О 10:00 4 людини вже спустилися з перевалу, проте поступово хмарність підіймалась все вище і було вирішено все ж таки радіально піднятися на Айгюль. О 10:55 усі знову були на перевалі. Так як погода все ще була доволі мінлива та існувала загроза піднятись на вершину в тумані, то 3 учасника залишились на перевалі і в сходженні участь не брали.

Шлях до піку являє собою сніговий гребінь, місцями зі скельними виходами, технічно простий. Основну небезпеку являють собою снігові карнизи та стрімкі схили. Є сенс проходити його якомога раніше, оскільки під шаром снігу, що розкисає вдень, знаходиться щільний фірн, на якому забиті кашею кішки не завжди тримають. На всьому шляху до вершинної вежі рухаємося з одночасною страховкою.

Спочатку 100 м по складним засніженим скелям крутизною до 40° (фото 10.2), потім 700 м по сніжно-льодовому гребеню до 35° (фото 10.3).

Після виположування (фото 10.4) о 12:00 опиняємося під вершинною вежею. Вежа являє собою скельний виступ (фото 10.5), лазіння не складне, точки страховки на виступах. Завішуємо 40 м перил по скелям крутизною до 80° та досягаємо вершини о 12:20. Станція R0 в мульді на льодобурах. Станція R1 на скельному виступі.

Знайшли записку групи т/к «Романтик», м. Одеса під керівництвом Павлова О. від 15.07.2013 р., але через те, що не взяли знизу свою, залишили її в турі (фото 10.6). О 12:30 починаємо спуск, останній іде зі станції з розхідної мотузки. Спуск по гребеню проходив уже по розкислому снігу, тому доводилось бути обережним, адже сходинки руйнувались та існувала загроза проковзування. На перевал спустилися за 50 хвилин.

З перевалу спустилися по вже провішеним мотузкам, останній спускався з першої станції на здвоєній мотузці, закріпленій на розхідці на скельному виступі, на другій станції було організовано самовикрут на льодобурі. Шлях спуску – на фото 10.7. О 15:20 усі спустилися з перевалу на л. Джаман-Суу, обідаємо.

Опісля прямуємо льодовиком вниз (фото 10.8) у зв'язках та снігоступах, притримуючись його лівого борту, льодовик закритий та посічений тріщинами. Перший учасник, зондуючи тріщини (фото 10.9), провалювався по пояс майже кожні 10 метрів. Таким, дуже повільним способом, проходимо всі небезпечні ділянки, особливо ті, де льодовик стікає з чергової своєї ступені. Увечері погода починає псуватися, находить мряка, проте суттєвих опадів немає, ставимо табір вже на відкритому льодовику, біля поясу останніх скель перед пер. Петрова, о 18:00. Загальний характер руху в цей день на фото 10.10.

Фото 10.1. Мульда на перевальній сідловині Джаман-Суу Півд.

Фото 10.2. Скельний пояс над перевальною сідловиною.

Фото 10.3. Гребінь піку Айгюль.

Фото 10.4. Верхня частина гребеню.

Фото 10.5. Вежа піку Айгюль.

Фото 10.6. Пік Айгюль.

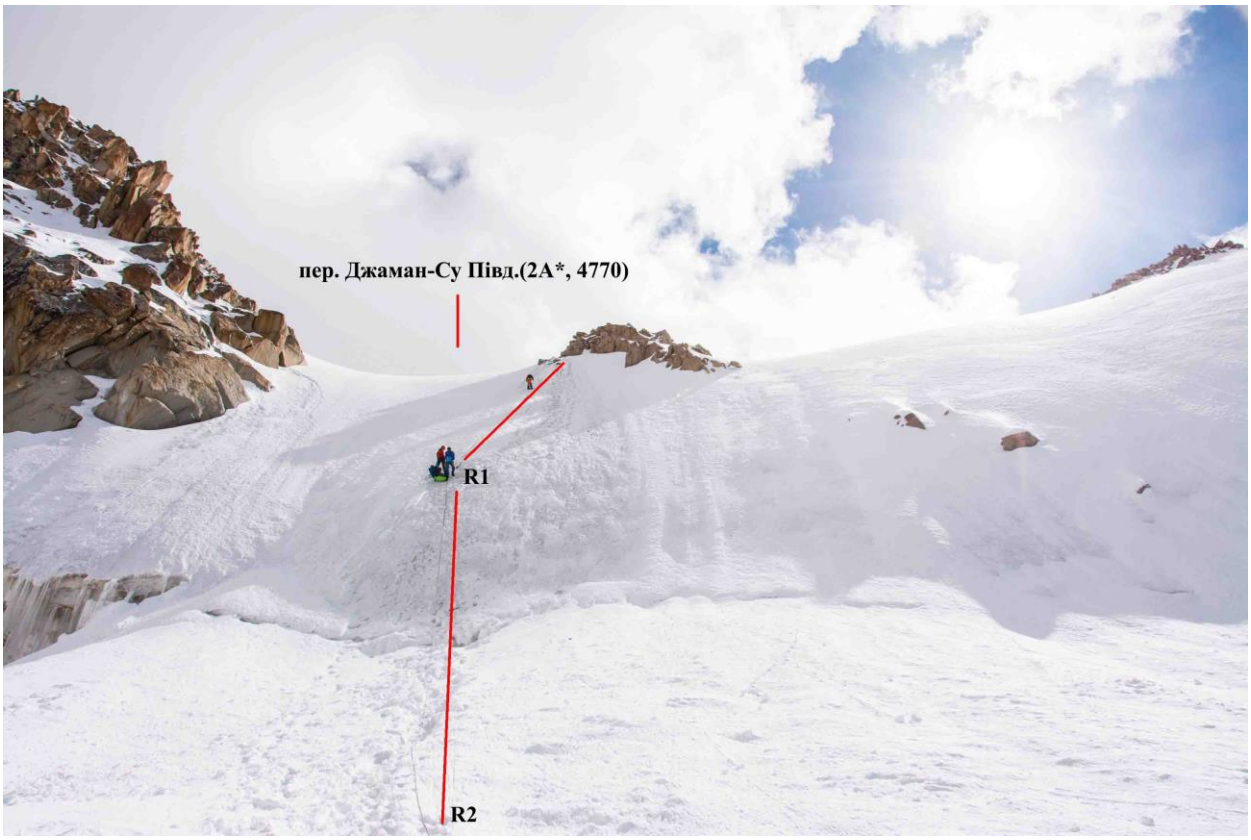

Фото 10.7. Дві мотузки перил з перевалу.

Фото 10.8. Шлях спуску поблизу перевалу.

Фото 10.9. В середній течії.

Фото 10.10. Загальний вигляд траєкторії спуску та місце ночівлі. Знято з пер. Петрова.

День 11. 17.08.2016

Зранку прокинулись пізно, сьогодні день відпочинку. У вранішньому сонці поступово збираємось та фотографуємось.

Після одного переходу відкритим льодовиком без кішок зупинились навпроти перевалу Петрова і частина групи пішла забирати залишену частину продуктів та палива. Вихід по відкритому льодовику на межу снігу та скель, далі підйом по межі до «закидки». Спуск по шляху підйому (фото 11.0). Це зайняло дві години. Інші займалися поточними справами, засмагали, а також готували обід.

Після повернення групи розподілили вантаж і знову не втримались від фотосесії. У сукнях, шортах, в касках і без. Саме тут були зроблені чи не найяскравіші фото походу.

Натішившись, продовжили рух льодовиком Джаман-Суу вниз (фото 11.1) та за півтора переходи дісталися серединної морени, що розділяє гілки льодовика (фото 11.2). Спустившись із морени, йдемо рівним льодовиком в напрямку заходу в долину л. Сонячний (фото 11.3). Три льодовикові річки, які перешкоджають проходу, краще обходити якомога вище і на рівному місці.

Один перехід – захід до долини л. Сонячний через морени по середньому осипу зліва по ходу. Стали табором біля струмка з чистою водою на піщаних галявинах, 600 метрів не дійшовши до озера.

З місця ночівлі мали змогу спостерігати не ходжений пік Меридіан, найвищу точку району (зліва на фото 11.4).

Фото 11.0. Пер. Петрова з льодовика Джаман-Суу.

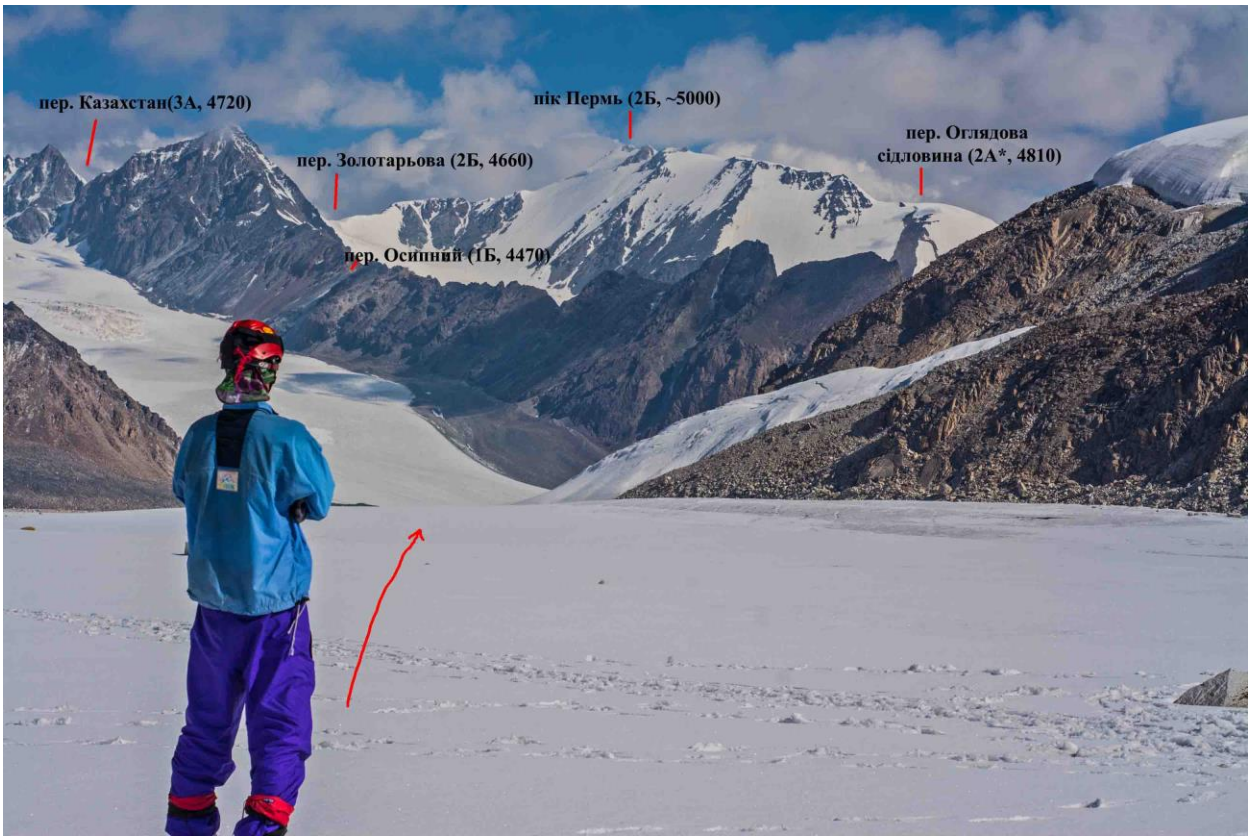

Фото 11.1. Вид з л. Джаман-Суу на пік Перм.

Фото 11.2. Серединна морена л. Джаман-Суу та пер. Орой-Суу.

Фото 11.3. Шлях заходу на л. Сонячний. Синім відмічено льодовикові річки.

Фото 11.4. Пік Меридіан.

траверс пік. Перм, 2Б (~5000 м)

Район	Хребет, масив	Які долини розділяє	Назва (рекомендована), при необхідності, що означає	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Тянь-Шань	Ак-Шийрак	льод. Сонячний, Орой, Чомой	пік Перм	~5000	41°57'14.3"N 78°21'43.8"E	2Б	-	-

1. Загальний час проходження: 8 год 50 хв з урахуванням 3 год 15 хв підйому на Оглядову Сідловину.

2. Затрачено часу на підйом: 4 год від Оглядової сідловини, та 3 год 15 хв до неї, перепад висот: + 1010 м.

3. Затрачено часу на спуск: 1 год 35 хв, перепад висот: - 320 м.

4. Рух з одночасною страховкою: 2 год 55 хв, зі змінною: 2 год 40 хв.

5. Організовано пунктів самостраховки: 9.

6. Характеристики ключових частин підйому та спуску за ділянками:

Ділянка шляху (від і до)	Загальний час проходження (год:хв)	довжина (км)	крутизна (град.)	Перепад висот (м)	Характер рельєфу	Характеристика руху зі страховкою				Кількість організованих точок страховки
						самостраховкою	одночасною	змінною	перильною	
Підйом від Сідловини до вершини	4 год	1,4	до 60	+230 / -50	Фірн, скелі, сніг, лід, комбінований гребінь	-	1 год 20 хв	2 год 40 хв	-	9
Спуск з вершини до пер. Золотарьова	1 год 35 хв	1,5	до 60	-320 м	Фірн, скелі, сніг, комбінований гребінь	-	1 год 35 хв	-	-	-

7. Рекомендовані місця для ночівлі: моренні вали під льодовиком Сонячним або на траві біля озера, сідловина Оглядова, мульда на початку та майданчики під жандармом біля вершини, мульда на спуску до пер. Золотарьова, сідловина пер. Золотарьова.

Опис проходження траверсу та картографічний матеріал:

День 12. 18.08.2016.

Вихід о 6:00, перехід 200 м моренами до відкритого льодовика Сонячний, далі – підйом відкритим льодовиком, обходячи нунатак зліва по ходу, в напрямку сипухи перевалу (фото 12.1). На Сідловину Оглядову піднялись справа від льоду по мілкому сипучому конгломерату з виходами скель. Крутизна схилу до 35°. Скельний контрфорс, який позначено на фото 12.1 жовтим кольором, може бути використаний для підйому безпосередньо на початок широкого гребеню піку Перм. Його крутизна становить десь до 35° і піднявшись по ньому можна обійти значну частину технічної роботи при заході на широкий сніжний гребінь. Наш підйом на перевал Оглядова Сідловина зайняв 3 год 15 хв. На сідловині досить вітряно, але місця для постановки бівуаку вдосталь.

Готуємо спорядження, надягаємо кішки і о 10:30 розпочинаємо підйом на пік Перм.

Під сніжний зліт підходимо 70 метрів по фірновому снігу 30-35° до зручного майданчику над скельним виходом, від якого з поперемінною страховкою проходимо 4 мотузки до мульди з замерзлим озером.

R0-R1: 50 м підйому: спочатку 20 м фірном, далі глибоким рихлим снігом крутизною 35-40° до вузької точки між скелями та сніжним гребенем (фото 12.2). R0 – на льодобурі. R1 – петля на скелі. Далі можна йти в лоб на жандарм розваленими скелями значної крутизни, або по внутрішньому куту під жандармом на його контрфорс.

R1-R2: 40 м переходу по льодово-сніжному схилу до 30° до скельного контрфорсу. R2 – станція на виступі (фото 12.3).

R2-R3: 40 м ділянка підйому на скельний гребінь (фото 12.4). Спочатку фірновий схил крутизною до 45°, останні метри – зруйновані скелі. R3 – зручний майданчик.

R3-R4: Спуск по скелям 4 м на вузький скельний гребінь, 20 м скельного гребеня (фото 12.5) зі страховкою за виступи, спуск 5 м по снігу до 60° в мульду з озером (фото 12.6).

Тут о 12:35 робимо обід із сухого перекусу і збираємося всією групою. Взагалі початковий план-мінімум на сьогодні вже виконано, тому вирішуємо йти далі до наступного місця ночівлі в пониженні біля останнього жандарму.

Вихід з мульди R4-R5: одна мотузка з поперемінною страховкою. Спочатку 10 м вихід по снігу до 50°, потім 10 м підйом по сніжній кишені до скельного гребеня і через 20 метрів вихід на широкий гребінь (фото 12.5).

R5-R6: У зв'язках з одночасною страховкою рухаємось 700 м по широкому пологому гребеню до хибної вершини (фото 12.7), яку обходимо зліва по ходу. Наявність такої ділянки дозволила сповна насолодитися навколишніми краєвидами. Для обходу хибної вершини довелось траверснути сніжний схил до 35° і вийти на скельний контрфорс, по якому піднятись до сніжного карнизу над пониженням.

R6-R7: О 13:30, переваливши через трьохметровий сніжно-льодовий карниз до 60°, спускаємось 40 м по фірновому схилу в пониження перед останнім жандармом (фото 12.8). Тут можна облаштувати гарні ночівлі. Але все ж таки перспектива такої високої та холодної ночівлі не радувала, тому, зважаючи ще й на те що погода була доволі хмарна, з високими тяжкими хмарами, було вирішено йти далі та спускатися в бік перевалу.

R7-R8: Підійшовши по снігу, підіймаємось 30 м з поперемінною страховкою по складним скелям крутизною до 60° (фото 12.9), використовуючи виступи як точки страховки, виходимо на сніжний майданчик, з якого до вершини «рукою подати». R8 – на льодорубі.

R8-R9: Спустившись із жандарму, підійшли під скелі. Далі поперемінно підіймаємось 20 м по непростому скельному схилу до 40°, виходимо до вузького скельного гребеню, по якому через 20 м підіймаємось ще 10 м на вершину пік Перм о 14:30 (фото 12.10). Страховка за виступи.

Тут фотографуємось (фото 12.11), їмо перевальні шоколадні медальйони, ділимось враженнями від проходження вершини. Зняли вершинну записку групи т/к «Романтик», м. Одеса, під керівництвом Соколовського Ф. Г. Через півгодини – початок спуску.

300 м спускаємось з одночасною страховкою по сніжному схилу крутизною до 35° (фото 12.12), який плавно перейшов у вузький гострий сніжний гребінь з невеликими карнизами (фото 12.13). Від цього місця о 16:00 спускаємось по сніжному гребеню з виходами скель (круті, до 10 м) до рівного сніжного майданчика (фото 12.14). Тут теж місце доволі-таки відкрите, тому вирішуємо йти далі. Піднявшись 10 м по сніжному схилу до 40°, траверсуємо по снігу пояс скель. Крутизна подекуди до 60°. Після 20 м доволі психологічно складної ділянки траверсу – вихід на гребінь. При невеликій кількості снігу або його фірнованості можливо організовувати точки страховки на скелях, або на льоду під снігом. Через 50 м знайшли затишну мульду серед скель, в якій, зважаючи на втому, і вирішили стати на ночівлю.

Місце дуже затишне, з карколомними видами вниз на хребет Терскей-Алатау (фото 12.15). Щоб не стояти на льоду, трохи підрівняли сніжний схил та поставили шатер та намет. Воду брали з прорубленої ополонки. Щоб ходити в туалет для підтримки була завішена мотузка на скельні полиці нижче табору. Вершина затягнута хмарами.

День 13. 19.08.2016

Підйом було заплановано на 5:00, так як дуже хотілося дійти в цей день до травички біля р. Сари-Чат.

Враховуючи складний вчорашній день, а також дуже холодну, і тому частково безсонну, ніч, вранішні збори виявляються доволі довгими. Можливо також у цьому був винен приголомшливий вигляд на світанок в долині л. Джаман-Суу.

Група виходить з бівака в зв'язках о 7:45. По фірновому схилу до 25°, оминаючи скельний гребінь з північного боку. Через 70 метрів виходимо на вершину локального максимуму, і по скельним виступам переходимо на його південний бік (фото 12.16). Далі по замерзлому схилу (30-35°) спускаємось на широкі снігові надуви, рухаючись по центру яких через 300 метрів виходимо на сідловину перевалу. Цей гребінь нагадує хвилі, з одного боку скельні виходи, з іншого – снігові карнизи. Сніг твердий, змерзлий, тому йдеться легко.

Загалом на подолання ділянки витрачено 35 хвилин.

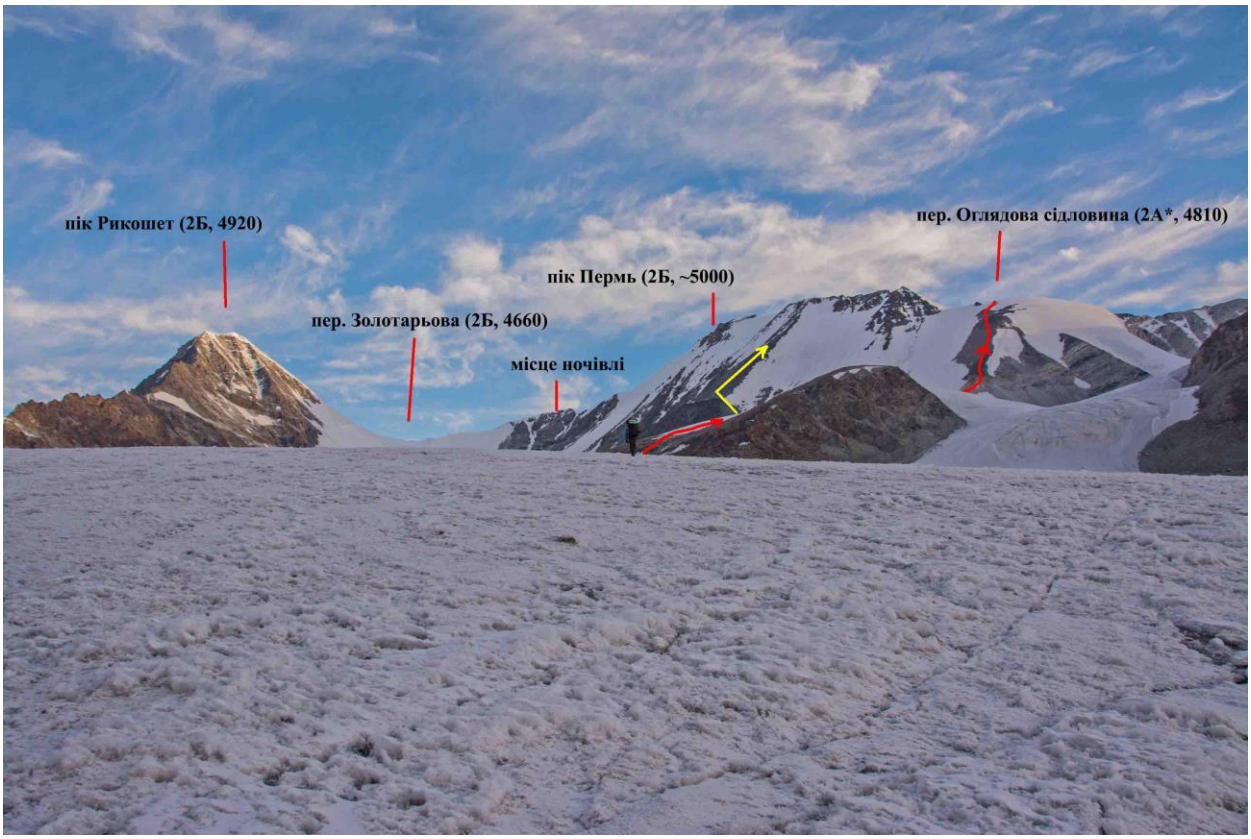

Фото 12.1. Рух льодовиком Сонячний до сипухи під перевалом Оглядова сідловина. Жовтим кольором показана траєкторія можливого більш легкого способу підйому.

Фото 12.2. Вид на початок гребеня піку Перм.

Фото 12.3. Обхід жандарму.

Фото 12.4. Вихід на гребінь. Ділянка R2-R3.

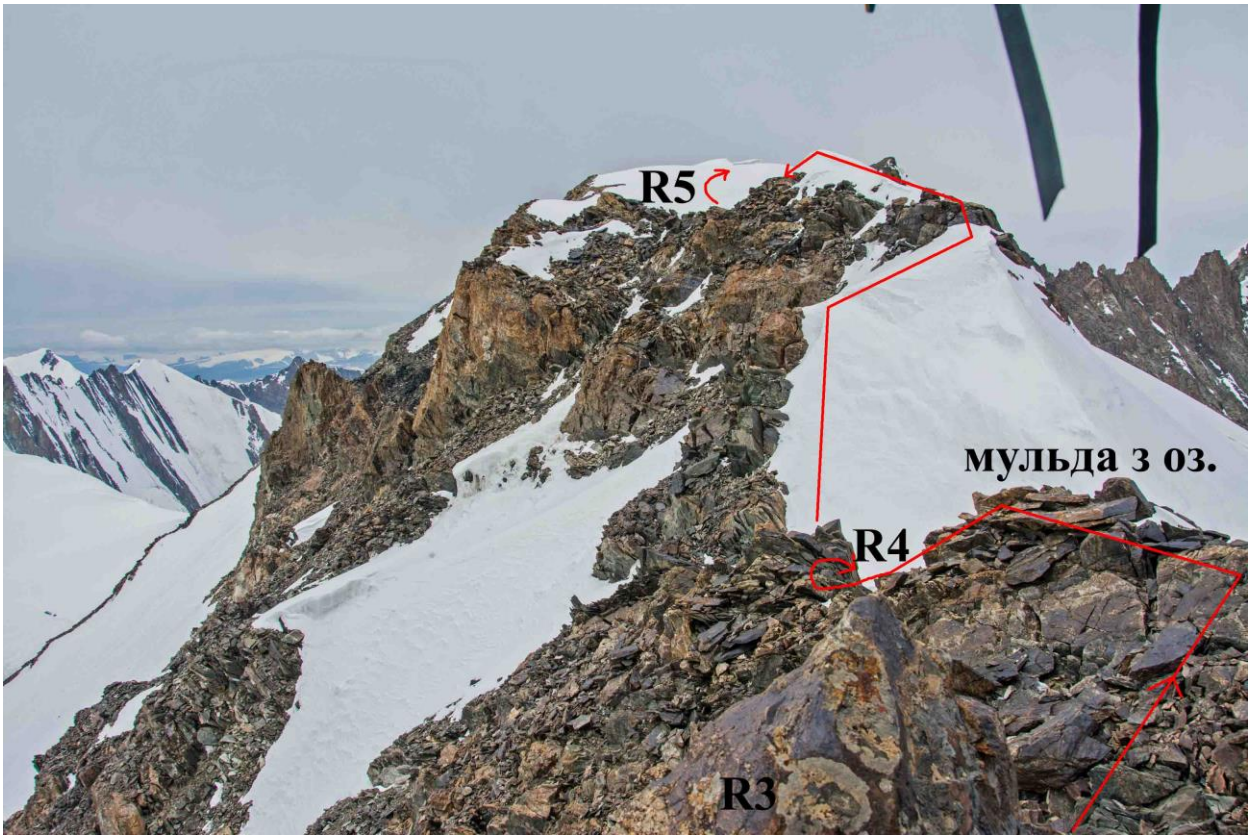

Фото 12.5. Ділянка руху гострим гребенем R3-R4, вихід з мульди та перехід до широкого гребеню.

Фото 12.6.Обід у мульді.

Фото 12.7. Рух широким гребенем.

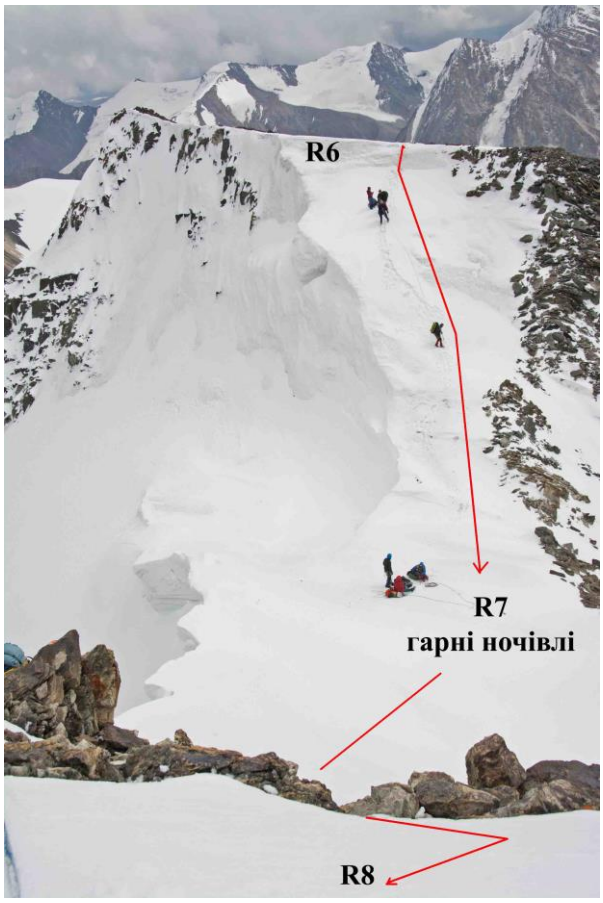

Фото 12.8. Спуск у пониження перед передвершинним жандармом.

Фото 12.9. Підйом на передвершинний жандарм. Зліва видно частину гребеню з місцем ночівлі.

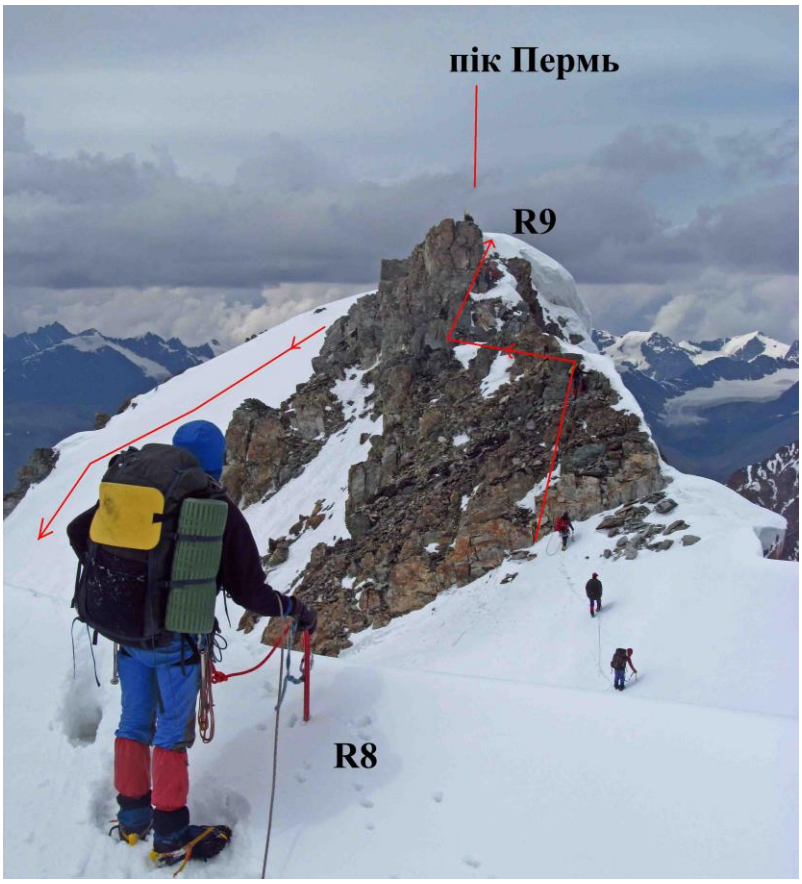

Фото 12.10. Заключна ділянка між жандармом та вершиною.

Фото 12.11. Група на вершині п. Перм.

Фото 12.12. Спуск сніжним схилом до гребеня.

Фото 12.13. Ділянка гострого сніжного гребеня.

Фото 12.14. Характер рельєфу скельного поясу.

Фото 12.15. Ночівля в мульді.

Фото 12.16. Спуск на перевал Золотарьова.

пер. Золотарьова, 2Б, (4664 м)

Район	Хребет, масив	Які долини з'єднує	Назва (рекомендована), при необхідності, що означає	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Тянь-Шань	Ак-Шийрак	льод. Сонячний, Орой	Золотарьова	4664	41°56'59.7"N 78°21'06.4"E	2Б	-	-

1. Загальний час проходження: 7 год
2. Затрачено часу на спуск: 7 год, перепад висот: +100 м / - 1170 м
3. Рух з одночасною страховкою: 1 год , з перильною: 4 год.
4. Організовано пунктів самостраховки: 7
5. **Характеристики ключових частин підйому та спуску за ділянками:**

Ділянка шляху (від і до)	Загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	Перепад висот (м)	Характер рельєфу	Характеристика руху зі страховкою				Кількість організованих точок страховки
						самостраховкою	одночасною	змінною	перильною	
пер. Золотарьова – л. Орой	4 год	300	30-45	-200 м	сніжно-льодовий схил	-	-	-	4 год	7

6. Рекомендовані місця для ночівлі: озера під л. Сонячний, зі сторони п. Перм – у мульді, на сідловині перевалу, зі сторони л. Орой – перед перевальним злетом, на льодовику.

Опис сходження на перевал та картографічний матеріал

День 13. 19.08.2016

На сідловині група о 8:20 (фото 13.1).

На перевалі група зняла записку групи туристів МГУ під керівництвом Соколовського Ф. Г. від 13 серпня 2014 р. Тур – на скельних виходах по центру сідловини.

Із сідловини відкривається гарний вигляд на л. Сонячний та Орой, добре видно пер. Казахстан. Шлях спуску з сідловини не проглядається, проте прокласти лінію спуску можливо від скель, де розташований тур. Вирішуємо проводити спуск тримаючись в середині між скелями правого борту, з яких, судячи з описів, може сипати каміння, і льодопадами зліва, з яких можуть відбуватися обвали, про що свідчать лавинні конуси (фото 13.3).

Взагалі схил середньої крутизни, сніжно-льодовий. В середній та нижній частині присутні бергшрунди. Викат пологий, видно сліди сходу лавин.

Технічну роботу розпочали о 8:53. Перша мотузка закріплена трохи нижче та збоку від скельних виходів з перевальним туром. Крутизна першої мотузки змінюється від 20° на початку до 35° в кінці. Точки кріплення (R0, R1) – на льодобурах. Глибина снігу – приблизно 10 см. З R1 проглядається шлях спуску, який проходить по льодовому контрфорсу і розділений зліва та справа лавинними конусами. Він рівновіддалений як від скель, так і від льодопаду. Друга мотузка R1-R2 ідентична першій, за виключення того, що крутизна подекуди зростає до 40°. Третя мотузка проходить через верхній бергшрунд, нижня точка кріплення третьої мотузки R3 організована між лавинними виносами на сніговому споряджені (якір та пікет), глибина снігу більше 1 м, до льоду докопати не вдалося.

Четверта мотузка – по снігу, спочатку до 15 метрів пологого схилу 30°, які потім змінюються крутим, до 40°, схилом. Нижня точка (R4) на льодобурах, до льоду близько 30 см.

П’ята мотузка знову проходить через бергшрунд, схил спочатку крутий 40°, після бергшрунду виположується до 30°. Точка кріплення R5 – на льоду, льод поганий, але тримає. Загальна довжина ділянки R4-R5 – 40 метрів (фото 13.2). Необхідність шостої мотузки може обговорюватись, проте нам здалося, що таки варто провісити її, так як крутизна схилу все ж місцями сягає 30°. Шоста мотузка знизу була закріплена на сніговому споряджені. Перші 2 мотузки знімались за допомогою петлі Абалакова, третя – льодорубний хрест, 4-6-ті – самовикрутом на льодобурі.

Перший учасник спустився з перевалу об 11:35, а вся група закінчила проходити перевал о 12:57, загалом витративши 4 години часу.

Знизу схилу, доки останні учасники знімають мотузки, швидко обідаємо, і о 13:25 виходимо донизу в зв’язках, в напрямку виходу з л. Орой. Напрямок спуску – по лінії падіння води.

Рухаємось правим бортом льодовика, так як візуально там товщина снігового покриву менше, та і сам сніг більш злежалий. О 13:40 там де борт робить сильний віраж вправо спускаємось з правого схилу на горизонтальну частину льодовика. Напрямок руху – від закритого правого борту навхрест до відкритого лівого, о 13:50 доходимо до місця, де льодовик відкривається (фото13.4). По відкритому льодовику доходимо і переходимо досить повноводну льодовикову річку, що перетинає льодовик навхрест, та робимо привал. На привалі знімаємо все технічне спорядження. Ховаємо в тому числі і кішки з льодорубами. З місця привалу відривається гарний вид на пер. Сибіряків (2Б) справа по ходу руху, а також частково видно шлях на Орой-Суу(2Б*). На годиннику 14:00, тобто час, витрачений на дану ділянку – 35 хвилин. За наступний перехід (45 хвилин), не дійшовши до язика льодовика, спускаємось на лівобережну морену (фото 13.5). Для переходу з льоду на морену використовуємо великий камінь як “міст”. Після виходу на морену хвилин 5 спускаємось кам’янистим осипним схилом до пологого місця, де і робимо привал. На годиннику 15:05. За час привалу розпочинається дрібний дощ, тому група вирушає далі. Рухатись мореною досить важко, так як вона тверда і черевики ковзають, тому кращий шлях пролягає берегом струмка, що витікає з-під льодовика. Протягом переходу проходимо сліди сельових потоків, і ще через 35 хвилин, нарешті, виходимо на сирт.

Рух по сирту

Хвилин через 10 після виходу на травичку, бродимо по камінню невеликий струмок, і робимо наступний привал (15:55).

Далі по маршруту треба рухатись до л. Колпаковського. Візуально напрям руху з місця привалу не простежується, тому йдемо по азимуту. Шлях навпростець пролягає через пагорби сирту, тому наступний перехід у нас проходить у підйомах на трав’янисті пагорби та спусках з них (фото 13.6). Те, що це насправді сирт, підтверджується періодичним чваканням під черевиками. За цей перехід доходимо до досить великої ріки (р. Безіменна, що витікає з л. Безіменний), котра протікає між красивих червоних скель. Враховуючи час на годиннику 16:55, було вирішено стати на ночівлю в даному каньйоні, щоб зранку по малій воді перебродити річку.

Фото 13.1. Атрибутика на перевалі з видом на пройдений пік Перм.

Фото 13.2. Рух по перилам.

Фото 13.3. Загальний вигляд шляху проходження пер. Золотарьова.

Фото 13.4. Рух льодовиком Орой.

Фото 13.5. Спуск з льодовика Орой та перехід сиртом до р. Безіменна. Синім позначено струмок.

Фото 13.6. Спуск сиртом до р. Безіменна.

пер. Колпаковського, 2А (4200 м)

Район	Хребет, масив	Які долини з'єднує	Назва (рекомендована), при необхідності, що означає	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Тянь-Шань	Терскей-Алатау	л. Колпаковського - л. Котур-Тор Схід.	Колпаковського	4200	42°04'35.0"N 78°13'07.8"E	2А	-	-

1. Загальний час проходження: 10 год.
2. Затрачено часу на підйом: 2 год 15 хв, перепад висот: + 420 м.
3. Затрачено часу на спуск: 7 год 45 хв, перепад висот: - 1530 м.
4. Рух із самостраховкою: 1 год, з одночасною страховкою: 1 год 30 хв, зі змінною: 3 год, з перильною: 30 хв.
5. Організовано пунктів самостраховки: 10.
6. Характеристики ключових частин підйому та спуску за ділянками:

Ділянка шляху (від і до)	Загальний час проходження (год:хв)	довжина (км)	крутизна (град.)	Перепад висот (м)	Характер рельєфу	Характеристика руху зі страховкою				Кількість організованих точок страховки
						самостраховкою	одночасною	змінною	перильною	
льодопад	4 год 45 хв	1,7	до 80	-480	льодопад	15 хв	1 год	3 год	30 хв	10

7. Рекомендовані місця для ночівлі: льодовик Колпаковського, морени біля озер під ним, л. Котур-Тор Схід.

Опис сходження на перевал та картографічний матеріал:

День 14. 20.08.2016

Вихід о 7:10, перехід 50 хв по сирту через водорозділ в напрямку заходу в долину льодовика Колпаковського (фото 14.1). Спуск з водорозділу являє собою конгломератний схил до 30°. Брід р. Сари-Чат вище кошу через 200 м від її виходу з каньйону. Вода доходить до коліна. Перебродили за 20 хв поодинці, дівчата двійками з хлопцями.

Обійшовши зліва кам'янисто-трав'яний пагорб, заходимо по річці з л. Колпаковського, обходячи каньйон по правому його боці (фото 14.2). Від броду за 50 хв дійшли до льодовикового озера, де особливо здорові учасники купаються на привалі. Далі для заходу на праву гілку льодовика Колпаковського з однойменним перевалом йдемо вздовж озера по крупноблочному осипу. Дійшовши до виходів баранячих лобів підіймаємось по ним (фото 14.3) з ділянками нескладного лазіння. Від лобів ще один перехід трав'янистим схилом до яскраво вираженого локального перевалу, якому ми жартома даємо назву "Вітьок", так як саме його черга вести групу.

Піднявшись на цей мікроперевал, ми опиняємось на нижньому озері в моренних завалах, де і робимо обід. Далі за 20 хв, вздовж лівого по ходу краю озера поміж інших озер виходимо до язика правої гілки льодовика Колпаковського (фото 14.3).

Вийшовши на нього і тримаючись середньої частини, рухаючись без кішок, доходимо майже під перевал, де під скелями гребеня, який розділяє льодовик, стаємо на ночівлю (фото 14.5).

Погода різко погіршується, тому під заметіллю ставимо шатер на льоду та будуємо сніжну стінку висотою 30-40 см. Через годину погода вщухає і відкриваються неймовірні види на хребет Ак-Шийрак.

Фото 14.1. Перехід через відріг від р. Безіменна до р. Сари-Чат.

Фото 14.2. Шлях заходу в долину л. Колпаковського в обхід каньйону.

Фото 14.3. Вихід до правої гілки льодовика Колпаковського.

Фото 14.4. Вихід на л. Колпаковського.

Фото 14.5. Ночівлі під пер. Колпаковського на однойменному льодовику.

День 15. 20.08.2016

Вихід з табору о 6:20 у зв'язках. За 30 хвилин руху закритим льодовиком дійшли до сідловини перевалу Колпаковського, туру немає, адже сідловина являє собою неявно виражене рівне підвищення льодовика (фото 15.1).

З перевалу спускаємось притискаючись до лівого борту льодопаду (фото 15.2.). Крутизна поступово зростає і ми виходимо до першого розлому, який пересікає всю верхню частину льодопаду. Розвідавши, знаходимо відкіл, по якому можна спуститися з цього розлому, і завішуємо першою зв'язкою мотузку R0-R3 (фото 15.3). Дану мотузку розбиваємо на ділянки і проходимо зв'язка по зв'язці. Ділянка R0 (станція на бурах) - R1 (льодоруб) – 20 м траверс вздовж розлому по снігу з виходами льоду. R1-R2 (станція на льодорубі та бурі) – 5 м спуск через тріщину. R2-R3 – 10 м спуску по 60° льодяному відрогу на дно розлому. Тактика тут застосовувалась наступна: перший учасник пройшовши R1 та організувавши R2 залишився на ній, закріпивши перила. Інші зв'язки проходили перила, пристраховані до них, та продіваючи зв'язочну мотузку через пункти страховки. R2-R3 спускались по хвосту мотузки першої зв'язки, спускаючись парашутом, який організовував учасник на R2 з їхньої мотузки. Останні учасники ішли на R3 з нижньою страховкою зі зміною останнього на R2.

Загалом всі інші ділянки перил, а їх було ще 2, були організовані для руху зв'язка по зв'язці силами першої зв'язки двійки.

Спустившись на дно розколу з одночасною страховкою, пройшовши 30 м по хаотично наваленому льоду, виходимо на посічений льодовий схил, і через 80 м спуску впираємось в край другого розлому. Знаходимо спуск із нього знову під лівим бортом. Спочатку від рівного майданчика R4 спускаємось поперемінно по льодовому схилу 15 м до 60° на наступний рівний майданчик (фото 15.4). Від нього веде похила льодова полиця (фото 15.5), всередині якої перед стрьомною ділянкою руху на передніх зубцях закручуємо проміжний пункт страховки R5.

Ще через 40 м спуску впираємось у дві великі тріщини, з круто падаючими краями, які повністю пересікають цю відносно пологу частину льодопаду. Вийшовши на нижній край першої тріщини провішуємо (фото 15.6) перила 35 м R6-R9 по льодовому гребеню до пологої частини (фото 15.7). Тут з R9 організовуємо страховку для переходу через другу тріщину по льодяному мосту та спускаємось ще 200 м по хвилястому льодопаду, посіченому вужчими тріщинами.

Упершись в останню його ступінь, вішаємо по льодовому схилу до 45° з її лівого краю до центру (фото 15.8) перила 20 м R10-R12, які проходимо траверсом, та від точки R12 до R13 30 м дюльферу на відносно пологу та спокійну частину льодопаду (фото 15.9).

Останній всюди іде з нижньою страховкою на три такти та з двома льодорубами.

По мірі готовності спускаємось по середній плавній частині вже просто льодового схилу до пологого викату льодопаду (фото 15.10), де і сідаємо на обід.

За весь час спуску ми чули один раз, як падало каміння в ранклюфт правого борту льодопаду, але погода була доволі похмура та морозна, отже використовувати його для проходження не дуже безпечно. Права ж частина льодопаду являла собою хаотичне нагромадження льодяних блоків та сераків і виглядала цілком непрохідною.

Поспіхом обідаємо та знімаємо все технічне спорядження з себе, адже ми вже знаходимось на відкритому льодовику. Нам сьогодні конче треба дійти до кінця маршруту, тобто ФГС, адже зранку у одного з учасників опухла щока від зубного запалення.

Спускаємось правою частиною льодовика Котур-Тор Східний до моренних валів та річки в них. По закінченню льодовика виходимо на трав'яні схили і, знайшовши нечітко виражену стежку, спускаємось до заплави річки (фото 15.11), яка закінчується різким звуженням.

В місці звуження цієї висячої долини вона закінчується і різко спадає в дол. р. Чон-Кизил-Суу. Тут, траверсуючи крутий трав'яний схил над водоспадом, спускаємось по правому борту ріки (фото 15.12) до виходів скель, між якими знаходимо стежку та спускаємось по ній в заростях чагарнику до зони лісу. Тут вже зона пасовищ із чіткими стежками.

Р. Чон-Кизил-Суу бродимо о 14:00 через 150 м після злиття р. Ашутор з р. Котур-Тор, перед бурним потоком, який впадає в неї з ур. Кельдик. Брід через два рукави не складний, навіть після сильного дощу, який пройшов після того, як ми спустились на льодовик (фото 15.13).

Перейшовши на лівий бік долини, рухаємось вниз по яскравим стежкам (фото 15.14). Долина дуже мальовнича і є однією з принад походу (фото 15.15). Але ми з короткими привалами, підкріплені красою, великою кількістю кисню та теплою травою добігаємо о 17:00 до фізико-географічної станції. Тут, кидаючи останні погляди на чарівну долину (фото 15.16), робимо заключну фотографію активної частини походу (фото 15.17).

Машина забирає нас з правого берега ріки, яку ми переходимо по мосту, який заходиться на 500 м нижче від працюючої ФГС.

Фото 15.1. На перевалі Колпаковського.

Фото 15.2. Спуск до лівого борту початку льодопаду.

Фото 15.3. Проходження першої ступені льодопаду.

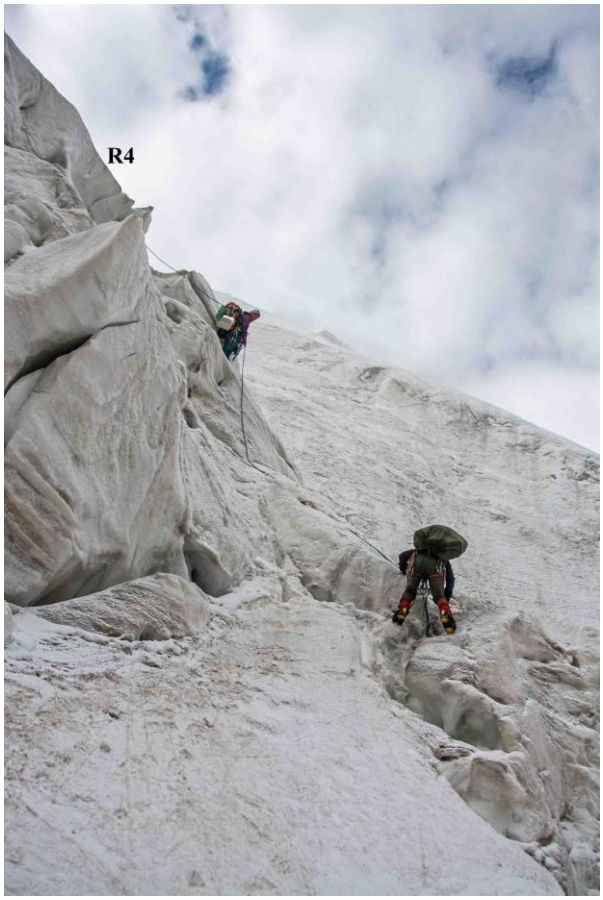

Фото 15.4. Спуск із другої ступені.

Фото 15.5. Спуск із другої ступені.

Фото 15.6. Обхід тріщин у середній частині.

Фото 15.7. Обхід тріщин у середній частині.

Фото 15.8. Спуск із останнього розлому.

Фото 15.9. Вихід на спокійну частину льодопаду.

Фото 15.10. Вид із виположення на нижню частину льодопаду.

Фото 15.11. Спуск долиною Котур-Тор.

Фото 15.12. Крутий спуск із долини Котур-Тор.

Фото 15.13. Брід р. Чон-Кизил-Суу.

Фото 15.14. Верхня частина долини Чон-Кизил-Суу.

Фото 15.15. Вид на верхню частину долини Чон-Кизил-Суу.

Фото 15.16. Від ФГС вид наверх.

Фото 15.17. Фініш маршруту на ФГС.

3.1. Картографічний матеріал

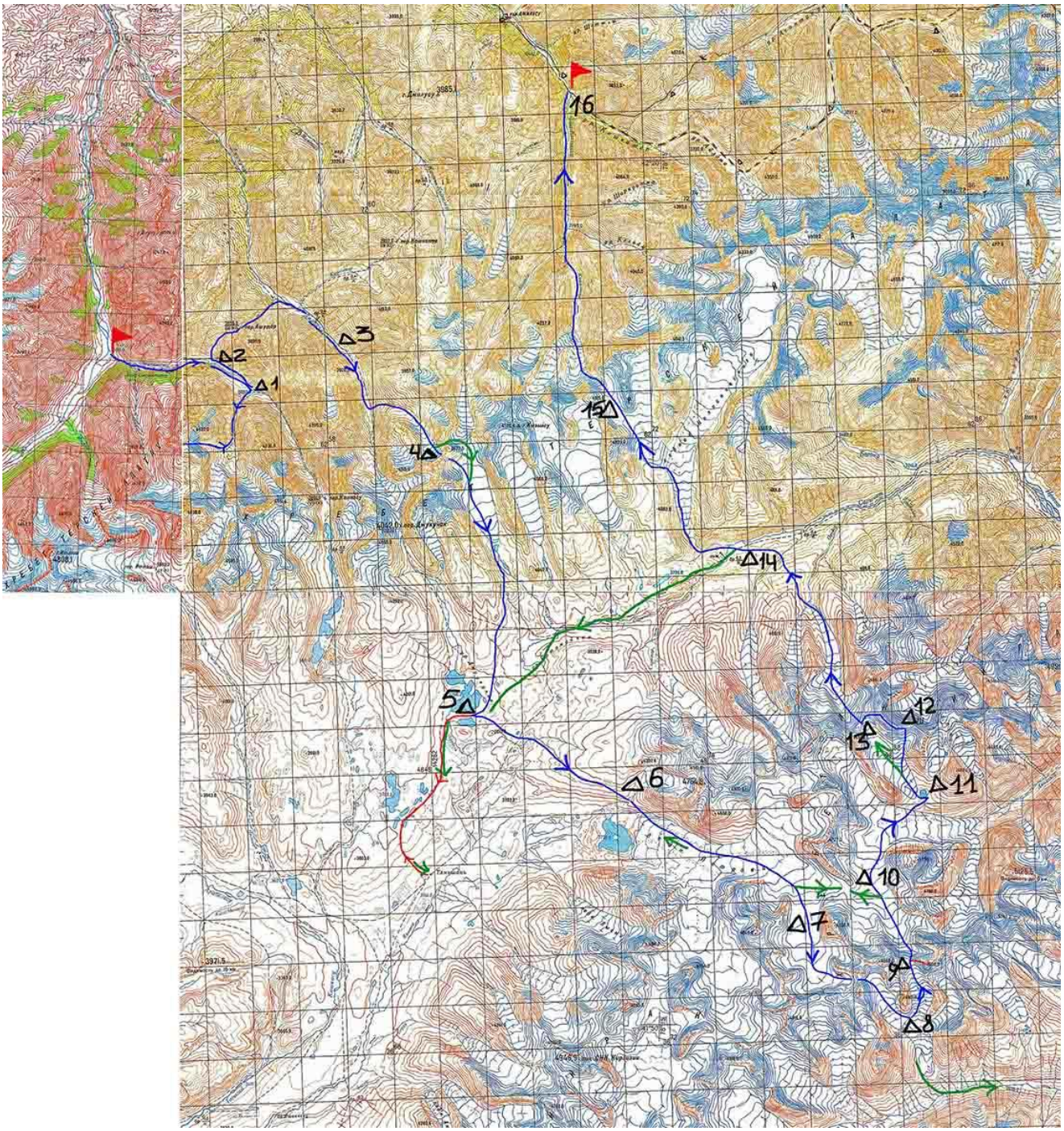

Зеленим кольором позначено аварійні варіанти.
Червоним кольором позначено рух за закидкою до м/с Тянь-Шань.

4. Висновки та рекомендації щодо проходження маршруту

Насамперед хотілося б зупинитись на підготовці команди до проходження такого маршруту. Так як Ак-Шийрак – доволі високий район, з найнижчою точкою 3600 м.н.р.м., то очікувалось, що для успішного проходження в такі короткі строки необхідна хороша фізична та технічна підготовленість, а також дружня команда з хорошою психологічною атмосферою. Готуватись ми почали з початку вересня 2015 року.

Фізична підготовка насамперед включала в себе дво- або триразові пробіжки на тиждень. Хорошою практикою тут було набігання заздалегідь обумовленого кілометражу в місяць, а також участі всіх учасників у півмарафоні в квітні місяці, максимальний біговий об'єм перед цим дійством складав 100 км/міс. Вправи на силу проводили у вигляді challenge'ів, наприклад за той же місяць треба було виконати 1500 присідань та 1500 віджимань.

Технічна підготовка включала в себе участь у змаганнях з техніки пішохідного та гірського туризму, відпрацювання техніки на реальному рельєфі на різноманітних скелях України. Найсуттєвішим виїздом при цьому для всієї команди був клубний виїзд на 8 березня на Мармароський масив Українських Карпат, де вдалося сходити 5 маршрутів 2А-2Б категорії складності. Також для підвищення загального технічного рівня на травневі свята 5 учасників взяли участь у альпіністських зборах у Словаччині, де виконали нормативні вимоги третього розряду з альпінізму.

Тактична та теоретична підготовка відбувалась на базі клубних занять та лекцій, а також самонавчання. Наприклад, медик пройшов курси надання ПМД та курси з накладання пов'язок.

Маючи таку підготовку, яка була можливо дещо перенасиченою, ми були готові для проходження походу. Загалом в команді не було людини, яка була б останньою по вправності у більше ніж одній категорії вмінь. Плюсом було ще те, що не було людини, фізична підготовка якої була б різко меншою від середньої загальнокомандної фізухи.

Сам маршрут можна розділити на 3 логічні частини:

1) Підготовчо-акліматизаційна (5 діб).

Як вже було сказано, мінімальна висота Ак-Шийраку в районі сирту складає 3600 м.н.р.м., і тому, щоб підготувати свій організм для перебування на такій висоті, ми пройшли активну акліматизацію протягом 5 днів. Старт був на 2600 м.н.р.м. Радіальний вихід на другий день на висоту 4000 м.н.р.м. дався нелегко, але дозволив цілком адаптуватися і спокійно пройти на п'ятий день пер. Чон-Борду висотою 4250 м із виходом на високогірний сирт. Дана частина проходилась з легкими рюкзаками, завдяки організації закидки на м/с Тянь-Шань.

2) Основна (8 діб).

Налічує в собі основну технічну роботу з середньою висотою ночівлі 4300 м.н.р.м і проходить з північної на південну сторону Ак-Шийраку по льодовикам Петрова та Джаман-Суу - Орой. Основною метою цієї частини було проходження траверсу піка Перм, для якого ми хотіли акліматизуватись радіально на піку Айгюль. Для піку Айгюль ми доакліматизовувались через пер. Першоцілинників, що дозволило піднятись на нього в нормальному фізичному стані. Також для полегшення процесу пристосовування в середині цієї частини ми зробили закидку на пер. Петрова, що було вірним стратегічним рішенням, адже загалом перші 12 днів походу в нас була акліматизація і при цьому з відсутністю зайвої ваги набагато безпечніше проходити технічні перешкоди. Сукупність заходів, прийнятих при підготовці до походу, і вищеперелічені розгоночні перевали дозволили пройти друге проходження траверсу піка Перм.

3) Вихід з району (2 доби).

З Ак-Шийраку до цивілізації найкоротшим шляхом можна вийти або до м/с Тянь-Шань, або через перевали хребта Терскей-Алатау. Найближчим, найцікавішим для нас був льодопад пер. Колпаковського, який в поєднанні з долиною р. Чон-Кизил-Суу є однією з принад походу. Після майже 10-ти денного споглядання на пожухлу траву, скелі та лід долина р. Чон-Кизил-Суу з її тянь-шанськими височенними ялинками справляє неабияке враження.

Також хотілось відмітите те, що нам трохи щастило з погодою і майже всі дні вона була сонячна та безвітряна, що не характерно для даного району.

Зверніть увагу на те, що в районі Ак-Шийраку без снігоступів набагато важче, ніж із ними.

Висновком такого походу є те, що зараз проглядаючи фотографії та відео розумієш, що це був дійсно той час, в який хотілося би вернутись ще раз, в тому ж районі, та з тією ж компанією.

Висновки та рекомендації по проходженню основних перевалів в поході:

Пер. Чон-Борду (2Б, 4250) рідко відвідуваний перевал і при нашому проходженні був ближче до 2Б категорії складності, ніж до 2А. При великій кількості снігу він звичайно ближче до 2А. Приємний і цілком безпечний льодовий схил. Можливе інколи сходження каміння з лівого або правого борту в теплу погоду.

Пер. Першоцілинників (2Б, 4720) з відкритим льодом на підйом при нашому проходженні є 2Б категорії. Адже складно собі уявити дві 30 метрові вертикальні ділянки на перевалах 2А. Підходячи під перевал по льодовику Петрова, слід звертати увагу на велику кількість тріщин і при можливості робити це у ранкові часи, так як після обіду сніг розкисає і працевитрати експоненційно збільшуються. При спуску з перевалу слід звертати увагу на техніку руху, щоб не накидати каміння з під ніг, особливо на другій мотузці дюльферу. Загалом скелі монолітні та приємні. При проходженні перевалу в зворотному напрямку краще його проходити маршрутом першопрохідців, а не так, як показано в цьому звіті. Категорія складності при цьому сильна 2Б.

рад. пік Айгюль з пер. Джаман-Суу Півд. (4770) (2Б зв'язка, 5025) – цікава вершина. Є однією з найчастіше відвідуваних в районі за останні роки. В нашому варіанті з півдня на північ ця перешкода пройдена вперше. Слід бути уважним при підході та відході по льодовикам, так як в цих місцях вони посічені доволі широкими тріщинами, і робити це краще у вранішні часи в снігоступах, для зменшення тиску на поверхню. При підйомі з сідловини на гребінь в районі скель можливо буде доречна організація поперемінної страховки. При підйомі по гребеню слід бути уважним і не наближатись до карнизів північної сторони. Також при невеликій кількості снігу або його фірнованості в деяких ділянках можливе провішування перил. Скелі вершинної вежі круті, але нескладні для лазіння. З вершини відкриваються гарні панорами на весь Ак-Шийрак. При проходженні в зворотному напрямку, судячи з усього, легше підійматись на західні сідловини. Таке рішення збільшить кількість мотузок до трьох, але крутизна їх буде до 45°. Від західної до центральної сідловини перехід по скельному гребеню.

траверс пік Перм (2Б, ~5000) це є друге проходження і беззаперечно є основною і найважчою перешкодою походу. Наявність в більшості групи хорошої особистої техніки пересування рельєфом дозволило пройти траверс без використання перильної техніки і на одному диханні. Однією з важливих передумов для подолання перешкоди є достатній рівень лазіння по скелям та рух по вузькому скельному гребеню. В нашому випадку мінімальний рівень лазіння у групи був 5b+.

Складність виходу на гребінь і левову долю технічної роботи можна скоротити, піднявшись в режимі першопроходу по скельному контрфорсу, показаному в паспорті. На самому гребені є як мінімум 2 затишних місця для ночівлі, на його початку та в кінці. Для проходження траверсу рекомендуються ранні виходи, адже висока ймовірність погіршення погоди після 14:00. Також час проходження можна мінімізувати, стартуючи з Оглядової сідловини. Проходження за один день від пер. Золотарьова на нашу думку малоймовірне.

пер. Золотарьова (2Б, 4660) одностороння перешкода з визначальною північною ділянкою. Рекомендується для заходу або виходу з району. Також з цього перевалу можливе сходження на п'ятитисячні піки Перм, Орой та Рикошет, або не складний перехід траверсуючи схил піку Рикошет на сідловину пер. Казахстан. Проходити перевал краще посередині в рівновіддаленості від лівого і правого борту. Після снігопадів можлива лавинна небезпека.

пер. Колпаковського (2А, 4250) при нашому проходженні мав невелику кількість снігу, тому був неочікувано складний і повністю відкритий. Рекомендується для проходження групам, які бажають підняти свої навички одночасного довгого пересування на передніх зубах кішок по льоду. Льодопад спокійний, без постійно падаючих брил льоду. Проходити його краще тримаючись лівого борту, ходячи з розвідками в центральну частину для пошуку шляху. Права частина

труднопрохідна, а рантклюфт небезпечний сам по собі. Також при підготовці до проходження цього перевалу слід врахувати, що він складніший за звичайну 2А. Ми рекомендуємо його як 2А*.

5. Додатки

5.1. Медицина

Склад командної аптечки:

Назва	Фармакологічна група/м-зм дії	Спосіб застосування	Кількість
Інструменти			
Термометр електр.			1
Термометр ртутний			1
Шприці одноразові			2 мл - 10
			5 мл - 8
Рукавички стерильні			3
Рукавички нестерильні			1
Периферичний вн.венний катетер			4
С-ма для в/в введення			2
Спиртові серветки			20
Джгут артеріальний			2
Маркер (чорний)			1
Перев'язочне			
Пластир бактерицидний			3,8 х 3,8 см -5
			6 х 10 см - 3
			4 х 10 - 4
Пластир в рулоні (товщина 1 см)			1
Пластир в рулоні (товщина 2,5 см)			1
Бинт стерильний (5х10)			5
Бинт стерильний (7х14)			5
Бинт еластичний			1
Вата стерильна			1
Банеоцин	Антисептичний та ранозаживляючий порошок		1
Левомеколь	Антимікробний препарат для зовнішнього застосування	Зовнішньо, на рану або пов'язку	1
Офлокаїн	Протимікробний засіб широкого спектру дії	Зовнішньо, на рану або пов'язку	1
Антисептики			
Перекис водню, 3% р-н	Окиснювач	Зовнішньо, на рани сер. і вел. розміру	1
Хлоргексидин	Окиснювач	Зовнішньо, на рани сер. і вел. розміру	1
Брильянтовий зелений, р-н 1%	Аніліновий барвник	Зовнішньо, на невеликі рани	1
Йод, р-н 3%	Галоїди	Зовнішньо, навколо рани	1
Спирт етиловий, 96%	Спирти	Зовнішньо, для дезінфекції шкіри	1

Запалення шкіри, м'язів, сухожиль, суглобів			
Долобене крем	Комбінований протизапальний для зовн. застосування	На шкіру, над ураженою ділянкою	1
Фіналгон	Комбінований місцево подразнюючий засіб	На шкіру, над ділянкою ураження	1
Спасатель	Антисептичний засіб для догляду за шкірою	Нанесення на шкіру	1
Пантенол	Пантетонати	Зовнішньо	1
Антибіотики			
Цифран (ципрофлокацин)	Офлоксацини, аб широкого спектру дії	1 таб. х 2 р. добу	5
Фортум (цефтазідім)	Цефалоспорин 3 покоління	1 гр. в/м 2 р. добу	5
Аугментін (амоксіцилін + клавуланова к-та)	АБ широкого спектру дії	1 таб. х 2 р. добу	14
Очні,вушні			
Тобрекс 2х	Тобраміцин,аб широкого спектру дії	1 кр. х 2 р. добу в очну щілину	1
Софрадекс	Комбінований препарат в ЛОР та офтальмології	1-2 кр. до 6 р. добу в око, 2-3 кр. до 3 р. добу у вухо	1
Корнерегель	Очний гель, з анестетиком	по 1 краплині під нижню повіку, 3-5 р. добу	1
Ватні палички	-	-	50
Застудні, протиалергійні			
Піносол	Комбінований протизапальний препарат	1-2 кр. х 3-4 р. добу інтраназально	1
Отрівін	Симпатоміметик	2-4 кр. х 2-3 р. добу	1
Пропосол	Місцевоподразнюючий засіб	3-4 інг. на добу	1
Хлорофіліпт спрей	Протимікробний препарат	1-2 дози х 3-4 р. добу місцево (зів)	1
Інгаліпт	Протимікробний препарат	3-4 інг. на добу	1
Септолете	Комбінований протимікробний препарат	1 пастилка кожні 2-3 год (до 8 на добу)	18
Декатилен	Місцевий антисептик	1 таб. х 3-4 р. добу	20
Німесіл (те саме що німесулід)	Нестероїдний протизапальний засіб	1 пак. х 2 р. добу	6
Парацетамол	Нестероїдний протизапальний засіб	1 таб. х 3-4 р. добу	12
Імет	Ібупрофен, НСПВП	1 таб. х 3-4 р. добу	20
Лібексин	Протикашльові	1 таб. х 3-4 р. добу	10
Амброксол	Муколітики	1 таб. х 2-3 р. добу	20
АЦЦ 600	Муколітики	1 пак. х 1 р. добу (ацц 600)	10-ацц 600
Лоратадін	Антигістамінні	1 таб. х 1 р. добу	10
Супрастин	Антигістамінні	1 таб. х 1 р. добу	10
Ацик	Ацикловір	4 р. д.	2
Кишкові інфекції, отруєння			
Сорбекс	Ентеросорбенти	2 капс. х 4 р. д.	40
Мезим-форте	Ферменти	1 драже х 3 р. добу	15
Панкреатин	Ферменти	1 драже х 3 р. добу	30

Смекта	Препарат комплексної дії	1 пак. х 3 р. добу	10
Регідрон	Препарат для корекції водно-електролітного балансу	Вміст 1 пак. розчинити в 1 л води	5
Імодіум	Протидіарейні	1-2 капс. х 2-3 р. добу	12
Сенадексін	Послаблюючий	1-2 таб. ввечері, перед сном	10
Ніфуроксазід	Протимікробний засіб широкого спектру дії	2 капс. х 4 р. добу	24
Гірська хвороба			
Нітроглицерин	Коронародилятуючий засіб	1 таб. сублінгвально	40
Фітосед	Седативні	1 таб. х 2-3 р. добу	1
Діакарб	Сечогінні	1 таб. х 1-2 р. добу	30
Дексаметазон	Глюкокортикоїди	1-2 таб. х 1-2 р. добу	30
Цитрамон	Комбінований (знеболюючий + жарознижуючий)	1 таб. х 2-3 р. добу	6
Панангін	Препарат калію + магнію	1-2 драже х 2-3 р. добу	50+50
Цитофлавін	Рибоксин	1 таб. х 2 р. добу	20
Трентал	Ангіопротекторні лікарські засоби	2 таб. х 2 р. добу	10
Знеболюючі, спазмолітики			
Темпалгін	Комбінований (знеболюючий + седативний)	1 таб. х 1-3 р. добу	10
Но-шпа	Спазмолітики	1-2 таб. х 2-3 р. добу	10
Спазмалгон	Спазмолітик + анальгетик	1-2 таб. х 2-3 р. добу	10
Кетанов/кеторол	Ненаркотичний анальгетик	1 таб. х 4-6 р. добу	22
Вітаміни та ізотоніки			
Аскорбінова кислота	Вітаміни	1 таб х 2 р. д. 7 дн.	100 шт
Супрадін	Вітаміни		1 фл.
Ізотонік розчинний	Вітаміни		4
Ампульні (для в/м та в/в введення)			
Адреналін	Адреноміметик, симпатоміметик	В залежності від ситуації	5
Сульфокамфокаїн	Аналептики	1 амп. х 2-3 р. добу	3
Дексаметазон	Глюкокортикоїди	В залежності від ситуації	10
Кеторолак	Ненаркотичний анальгетик	1 амп. х 2-3 р. добу	10
Анальгін	Антипіретик + знеболюючий	0,5-1 амп. х 2-3 р. добу	3
Тавегіл	Антигістамінні	В залежності від ситуації	2
Фуросемід	Сечогінні	В залежності від ситуації	3
Церукал	Протиблювотний	1 амп. х 1-3 р. добу	3
Но-шпа	Спазмолітики	1-2 амп. х 1-3 р. добу	3
Етамзілат натрію	Гемостатик		2
L-лізину есцинат 5мл	Протинабряковий	1 амп х 2 р. добу	3

Р-н NaCl 0,9 %	Р-н для інфузій	Пакети по 200 мл	3

Склад екстремальної аптечки

- Бинт стерильний 7 х 14 м – 2 шт.
- Шприц одноразовий стерильний 2 мл – 2 шт.
- Спиртові серветки – 4 шт.
- Дексаметазон 1 амп. (4 мг, 1 мл) – 2 шт.
- Кеторолак 1 амп . (30мг, 1 мл.) – 2 шт.

Ідея – мінімальна необхідна кількість препаратів для надання першої допомоги при травмі за відсутності медика або основної/резервної аптечок.

Особиста аптечка:

- Бинт стерильний – 2 шт.
- Еластичний бинт зі шпилькою – 1 шт.
- Вата стерильна – 1 уп.
- Зеленка в олівці – 1 шт.
- Ентеросорбент – 1 уп.
- Пластир бактерицидний (мінімум 10 шт. , якщо у когось нове взуття або є схильність до натирання, то більше)
- Знеболююче (типу кетанов) – 10 табл.
- Гігієнічна помада – 1 шт.
- Льодяники від болю в горлі – 10 шт.
- Краплі від нежитю – 1 фл.
- Крем сонцезахисний SPF50 (30-50 мл) – 1 шт.

Хвороба №1: Опік ноги

На 2-ий день походу учасник ошпарив ступню окропом з автоклаву, і в результаті отримав опік 2-го ступеню. Лікування: негайне охолодження ноги в гірській річці, пантенол на уражену ділянку, асептична пов’язка на ногу. Після появи пухирів і спаду запального стану з більшої частини ступні, асептичні пов’язки накладалися на кожний з пухирів для запобігання їх розриву. На 6й день походу, при пересуванні сиртами, ноги учасника намокли, і на крутому спуску частина пухирів розірвалася. З даного моменту до закінчення походу учаснику на день накладалися пов’язки з протимікробними засобами – левомеколем або офлокаїном. На біваку відкриті рани оброблялися порошком банеоцин. До кінця походу рани не загоїлися, проте після закінчення походу, при перебуванні в населених пунктах, загоїлися за тиждень.

Хвороба №2: Харчове отруєння

Проводився прийом ентеросорбентів, раціон у хворої був змінений, виключено жирну, гостру їжу, солодке на 1 добу.

Хвороба №3: Запалення ясен

На п’ятий день походу учасник поскаржився на помірний біль у яснах. Біль посилювався на ніч і стихав ранком. Лікувалося полосканням розчином солі, в разі сильних болів приймалася таблетка знеболюючого (ібупром/німесіл). Біль тривав до кінця походу.

За 2 дні до планового кінця походу у учасника почала набрякати щока, на наступний (передостанній плановий) день походу спостерігався сильний набряк. Лікування не змінювалось – нестероїдні протизапалювальні засоби, також група прискорила рух і на день раніше закінчила маршрут для доставлення потерпілого до професійних лікарів.

Лікарями було прописано продовжити прийом НПЗП, а також додати антибіотики загального спектру дії (цифран, 1 т. 500 мг 1 р. добу). Приймаючи такі препарати, учасник дістався Києва, де йому було видалено хворий зуб. Можлива причина запалення: видалення зубного каменю за 10 днів до початку походу. Рекомендація: не проводити нетермінові стоматологічні процедури ближче ніж за 2 тижні до початку походу.

Хвороба №4: Герпес на губі

Лікування шляхом нанесення на уражену ділянку противірусної мазі Ацик.

Профілактика і лікування гірської хвороби. В ті дні, коли група мала ночувати для новій для себе висоті, вранці та ввечері відбувався профілактичний прийом 0,5 таб. діакарбу. З метою запобігання негативних наслідків від дії діакарбу, учасникам видавалось по 1 таб. аспаркаму.

В моменти прояву гірської хвороби (в основному головний біль) проводилося симптоматичне лікування (0,5 – 1 таб. ібупрофену). Починаючи з другої третини походу (висотна частина) кожного вечора учасникам видавалося по 1 таб. вітаміну С.

Різне

В процесі походу під час акліматизації кілька учасників скаржилися на погіршення травлення, що лікувалося виключенням з раціону жиру, а також прийомом ферментів. Профілактика та лікування проблем опорно-рухового апарату проводилася за необхідністю за допомогою мазей Alezan та Долобене.

5.2. Логістика

Літак

Похід проходив по території Киргизстану, з яким, на жаль, немає прямого авіасполучення з України, але дістатися туди можна декількома шляхами:

1. Прямим рейсом Київ-Алмати (Казахстан), далі рейсовим або замовленим транспортом до Бішкеку;
2. Літаком Київ (Харків,Запоріжжя)-Стамбул-Бішкек;
3. Маршруткою чи потягом до Москви, потім літаком Москва-Бішкек;

На момент купівлі білетів, в січні-лютому, найдешевшою пропозицією з можливих варіантів були білети з Запоріжжя з пересадкою в Києві (особливості ціноутворення від МАУ) через Стамбул в Бішкек за 6900 грн.

Початкова вартість такого перельоту була:

- МАУ: Запоріжжя-Стамбул-Запоріжжя: 2700 грн., багаж 23+7 кг;
- Атлас Глобал: Стамбул-Бішкек-Стамбул: 4200 грн., багаж 30+7 кг.

Але через те що авіакомпанія Атлас Глобал за два тижні до вильоту, у зв’язку з політичними обставинами у Туреччині, змінила дати вильоту, квитки на переліт до Стамбула теж довелося міняти, а нові вже вийшли 3700 грн.

Через те що для частини групи пріоритетним був час, вони летіли з авіакомпанією МАУ, рейсом Київ-Алмати-Київ, вартістю на момент купівлі (у лютому) 9500 грн.

Дозволена норма провозу багажу становить до 23 кілограми та до 5 кг ручної поклажі. При участі у програмі лояльності Панорама Клаб норма складає 25 та 12 кг відповідно. Також було прийнято рішення докупити одне додаткове місце багажу – 600 грн.

Це дало ідею на майбутнє – купувати один-два квитки на групу без багажу, а на інших докупати додатковий багаж.

Це може дати економію до кількох тисяч гривень.

Один учасник після зміни дати у Атлас Глобал, вирішив летіти з МАУ, а щоб зекономити, назад – без багажу, тому його квиток вийшов – 9300 грн.

І ще одна учасниця летіла через Москву, квитки на рейс Москва-Бішкек-Москва у квітні можна було взяти за 5200 грн. Плюс вартість доїзду до Москви – 1000 грн.

Автобус

Організацією переїздів в Киргизстані та Казахстані, а також вирішенням локальних питань займається велика кількість приватних перевізників та туристичних фірм, ми скористалися найвигіднішою пропозицією від компанії “Neofit”.

http://www.neofit.kg/index.php/ru/
neofittravel@gmail.com
Людмила Григорівна: +996 555 290 513
Сергій: +996 555 211 240

Вартість внутрішнього трансферу:
Алмати – Бішкек – селище Сари на Sprinter: 285 дол.
Сари – злиття р. Джууку и Ашуу-Кашка-Суу на ГАЗ-66: 185 дол.
Закидка на м/с Тянь-Шань: 105 дол.
р. Чон-Кизил-Суу, ФГС – Каракол на ГАЗ-66: 135 дол.
Каракол – Бішкек на Sprinter: 135 дол.

Претензій до їх роботи немає жодних, навпаки, дуже задоволені. Машина була подана вчасно, закидка також привезена вчасно, а на додачу, ще й отримали презент від фірми – великий кавун, хліб та печиво.

На зворотному шляху вимушено ночували в гостьовому домі цієї ж фірми в Караколі. Вартість – 500 сом з людини зі сніданком. З Каракола в Бішкек також можна дістатися рейсовим транспортом, вартість – 300 сом.

Із порад: для заїзду у район вибирати шлях через південний берег Іссик-Куля, без заїзду у Каракол. Це дасть економію часу у годину-півтори. А на зворотному шляху попросити водія зупинитися у гарному місці для фінального релакса у прозорій воді озера Іссик-Куль.

З Бішкека до Алмати їхали за допомогою приватного перевізника, (+996 773 999900), вийшло по 12 дол. з людини.

Додатково оформляли пропуск у прикордонну зону, вартістю 40 дол. з людини. Але прикордонних постів по маршруту не було, тому таке оформлення, на нашу думку, не є обов'язковим, і його необхідність можна залишити на розсуд групи.

Також подавали запит на прохід територією "Kumtor Gold Company", що знаходиться біля озера Петрова. Отримали відмову, тому обходили їх територію іншим берегом озера. Загалом саму їх територію можна побачити на малюнку, прикріпленому нижче.

Рятувальні роботи у Киргизстані із залученням гвинтокрила можуть організувати дві компанії: AK-SAI TRAVEL та Alp-Tour-Issyk-Kul LTD. Ми заздалегідь домовилися з Ак-сай тревел, для чого вислали їм копії страхових полісів та детальний маршрут. Вимоги до страхового полісу у них: сума не менше ніж 30000 дол., компанія-асістант HE GlobalVoyager, страховий поліс повинен покривати авіа витрати.

AK-SAI TRAVEL
113/2, Ibraimova str.,
720021 Bishkek,
Kyrgyzstan
Tel. Mob. +996-709-527-525
Tel.: +996-312-90-93-56
Skype: Malahunov
adventure@ak-sai.com
timur_malahunov@mail.ru
www.ak-sai.com

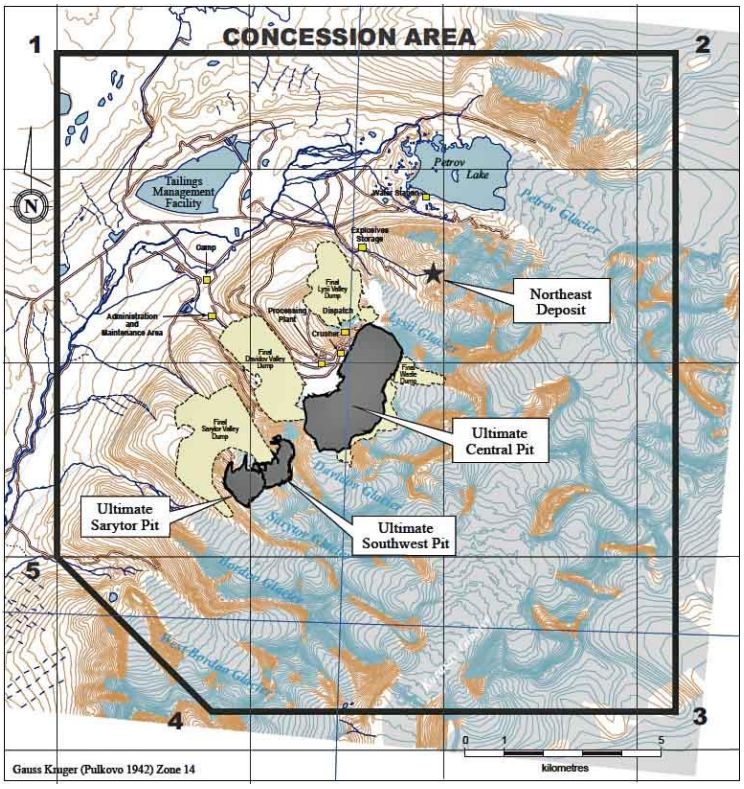

Територія Kumtor Gold Company.

5.3. Харчування

Загальні принципи створення продуктової розкладки:

1. Так як в групі не було ідейних вегетаріанців, кожен прийом їжі супроводжувався м'ясом (м'ясо в салі, пемікан, сушене м'ясо трьох видів, ковбаса, суджук, бастурма). Відповідно риба теж була тільки як додаток одного разу.

Зауваження: при готуванні в автоклаві, де всі інгредієнти кидаються напочатку, і при наявності в групі вегетаріанців, пемікан може стати мало не панацеєю. Його можна кидати в готову кашу і не боятися, що це буде сухо, несмачно чи він пропаде, як в варіанті з м'ясом в салі (так як зберігається продукт скільки ж, як сушене м'ясо).

2. Щоб врахувати побажання та інтереси всієї групи, було створено опитування в Гугл-анкетах:

https://docs.google.com/forms/d/1bXwbM-j8FQAbD3iVi5LLoCJhf-ATm2UnRVTlkA4yfKQ/edit

Зауваження: це було свого роду експериментом, який виявився скоріше вдалим, а гугл-анкета в цьому плані себе показала чудовим інструментом для його реалізації.

3. Зранку ми їли виключно каші (зрідка бобові); на обіди були сухі перекуси в дні з великою кількістю ходових годин, та супи – в більш прості дні та в долинах, по можливості на обід робили компот із сухофруктів; на вечерю – каша/макарони/бобові/суп/борщ (по можливості рідке в дні, коли сухий обід, водночас – перед складними днями намагалися їсти кашу).

Зауваження: одного разу було проведено експеримент із супом на сніданок при ночівлі на висоті 4780 м та ранньому підйомі. В такому форматі це дуже доречна ідея, так як організм, що не прокинувся, не завжди добре сприймає "важку" кашу.

4. Всі продукти закуповувалися в Києві. Таким чином у поході не витрачався час на купівлю та (що головне) фасування продуктів. Все пакувалося порційно – 1 вид продукту на 1 раз на 1 прийом (наприклад, 3*10*1=30 цукерок, 10*80=800 г гречки і т. д.). Майже все пакувалося в тонкий бутербродний пакет, а потім ретельно в скотч.

Зауваження: деякі продукти були запаковані просто в харчову плівку, що виявилося дуже вдалим експериментом (наприклад, 10 батончиків разом, вафлі і т. д., але для сухих овочів та сушеного м'яса краще використовувати для пакування скотч).

5. Так як на маршрут передбачалося 2 заноси їжі, то було прийнято рішення робити не "голодну" розкладку, а таку, яка з часом збільшується та трохи посилюється для найскладніших днів.

Норми ваги:

1. 1-6 день (акліматизаційна частина) – 550 г
2. 7-11 день – 600 г
3. 12-16 дні – 630 г

Приклад продуктової розкладки на 1 день:

Сніданок

Назва страви	**Інгредієнти**	**Вага на 1 людину**
Гречка з м’ясом	Гречка	80 г
	Морква сушена	2 г
	Цибуля сушена	1 г
	М’ясо в салі	40 г
	Сіль	1,5 г
	Чай	2 г
	Цукор	10 г
	Солодке	30 г

Обід

Більша частина обідів була варимими (супи або швидкі супи-пюре), лише на складні ділянки передбачалися “сухі” обіди: ковбаса/суджук/бастурма, сало (не на висоті), сир, сухарі/хлібці.

Назва страви	**Інгредієнти**	**Вага на 1 людину**
Суп з макаронами	Макарони	25 г
	Картопля сушена	20 г
	Морква сушена	2 г
	Цибуля сушена	2 г
	Зелень сушена	1 г
	Курка сушена	10 г
	Топлене масло	5 г
	Сіль	1,5 г
	Компот	15 г
	Цукор	15 г
	Солодке	30 г
	Сухарі	15 г

Вечеря

Назва страви	**Інгредієнти**	**Вага на 1 людину**
Каша пшенична з грибами	Каша пшенична	75 г
	Гриби сушені	5 г
	Цибуля сушена	2 г
	М’ясо сушене, телятина	10 г
	Масло топлене	5 г
	Сіль	1,5 г
	Чай	2 г
	Цукор	10 г
	Солодке	30 г

Крім цього була “карманка” з горіхів та сухофруктів з розрахунку 50-70 г на людину, в залежності від складності дня.

Також на перевали брали додаткові смаколики (шоколад, шоколадні цукерки, батончики і т. п.).

Розрахунок бензину

Точний розрахунок	День	Висота ночівлі	Сніг	Обід	***Розрахунок бензину (мл)***		***Розрахунок №2 (г)***		
	0			*тільки вечеря*	30		26,7		
	1	3047		суп	90		80		
	2	2906		суп	90		80		
	3	2991		суп	90		80		
	4	4063	*	сухий	120		100		
	5	3796	*	сухий	120		100		
	6	3811		суп	90		80		
	7	4330		суп	90		80		
	8	4185	*	сухий	120		100		
	9	4705	*	сухий	120		100		
	10	4232	*	сухий	120		100		
	11	4046		суп	90		80		
	12	4773	*	сухий	120		100		
	13	4615	*	сухий	120		100		
	14	3412		сухий	80		80		
	15	4222	*	суп	130		100		
	16	2577		сухий	80		80		
	17			*тільки сніданок*	30		26,7		
		На 1 людину:			**1730**		**1493,33**	**г**	
		На групу:			**17300**		***з врахуванням автоклава (коефіцієнт 0.9):***		
		На групу (з запасом міцності):			**18165**		**17,92**	**л**	
		В похід беремо			***18***	***л***	**=**	***13,5***	***кг***

Насправді, в поході ми майже не топили сніг (готували їжу повністю на снігу лише на одному біваці), що зіграло значну роль, відповідно використали бензину значно менше.

Реальне використання бензину – 16 л, тобто 100 мл на 1 людину в день.

5.4. Фінанси

Стаття витрат	Грн./люд	Дол./люд
Квитки на літак	9500	
Їжа	971,25	
Аптечка	249,6	
Ремнабір	23,21	
Спорядження	200	
Страховка	340	
Супутниковий зв'язок	89,6	11,3
Трансфер Алмати – с. Сари		28,5
Трансфер с. Сари – злиття р. Джууку та Ашуу-Кашка-Суу		18,5
Трансфер р. Чон-Кизил-Суу, ФГС – Каракол		13,5
Трансфер Каракол – Бішкек		13,5
Трансфер Бішкек – Алмати		12
Завезення		10,5
Житло на 1 ніч		5
Прикордонний пропуск		40
Інше*	101,5	
Всього за похід	11475,16	152,8

Курс на день вильоту 3.08.2016 р.: 1 дол. – 24,8 грн., 1 сом – 2,41 грн.

В таблиці наведено розрахунок для основної групи, котра летіла рейсом Київ – Алмати.

3-оє учасників добирались через Запоріжжя – Київ – Стамбул – Бішкек. Вартість квитка на літак становила 7906 грн. (з урахуванням скасування попереднього рейсу та зміни квитків) + 87 грн. на поїзд до Запоріжжя. Також вони не платили за трансфер Бішкек – Алмати. В цілому це вийшло на 1500 грн. та 12 дол. дешевше. Але довше за часом.

Одна учасниця добиралась автобусом Київ – Москва за 1000 грн. та літаком Москва – Алмати за 5300 грн. В цілому учасниця зекономила 1500 грн.

*Інше – сюди включено незначні витрати, такі як покупка скотча для фасовки, батарейок, мішків для завезень, харчування в кафе по дорозі.

5.5. Суспільне спорядження

Елемент спорядження	Вага, г
Спальне	
Шатер Fram (тент + внутрішній шар + дно + шток)	6500
Намет Redpoint Lighthouse 2	3100
Спальник Terra Incognita Pharaon 400	2120
Спальник Terra Incognita Pharaon 400	2000
Спальник Marmot Trestles 15	1880
Спальник Marmot Trestles 15	1930
Спальник Terra Incognita Pharaon 400	2240
Спальник Terra Incognita Termic 2000	1980
Спальник Terra Incognita Pharaon 400 Evo	2100
Спальник Rock Empire Cyclotour + мембрана	1720
Кухонне	
Автоклав 5 л	1100
Казанок 6 л	800
Миски 10 шт.	850
Черпак	120
Пляшки для цукру та солі + запасні кришки	70
Пальник + балон	625
Пальник + балон	725
Вітрозахист для пальників	280
Склотканина	80
Миючий засіб для посуду	100
Щітка для посуду	30
Розпал на основі тирси	90
Електроніка	
Фотокамера дзеркальна	2400
Фотокамера цифрова	390
Фотокамера цифрова	240
Екшн-відеокамера	200
GPS-навігатор	300
GPS-навігатор	490
Рації 2 шт.	420
Колонка + плеєр	265
Супутниковий телефон	280
Мобільна батарея	400
Кантер	115
Запасні батарейки AAA	300
Спеціальне	
Статична мотузка 50 м	3290
Статична мотузка 50 м	3120
Статична мотузка 50 м	3120
Динамічна мотузка 50 м	3780
Зісмик 50 м	500
Карабіни 10 шт.	700
Петлі 5 шт.	420
Витратний репшнур 25 м, 8 мм	960
Льодобури 7 шт.	550
Гачок для петлі Абалакова	20
Снігова лопата	470
Снігова лопата	700
Сніговий пікет	360
Сніговий пікет	360
Сніговий якір	560
Сніговий якір	420
Скельні гаки 7 шт.	450
Скельні якори 2 шт.	180

Скельний молоток	540
Закладки 6 шт. + екстрактор	320
Відтяжки 10 шт.	1330
Запасні верхонки	70
Ремнабір	1335
Аптечка основна	2300
Аптечка друга	1510

Аптечки зв’язочні 4 шт.	260
Прапори	100
Папка керівника	700
СУМА	64665
В СЕРЕДНЬОМУ НА ЛЮДИНУ	6466
В СЕРЕДНЬОМУ НА ХЛОПЦЯ	6930
В СЕРЕДНЬОМУ НА ДІВЧИНУ	4600

5.6. Особисте спорядження

Спеціальне спорядження:	Рекомендована вага	Вага на прикладі одного учасника
Страхувальна система + блокування + 2 самострахи (дейзик і довгий вус з вузлом посередині)	1000	930
Карабіни муфтовані, 5 шт. (4+1 на самострах рюкзака)	300	280
Прусик (d=6 мм) * 2 шт.	80	80
Стремено (d=6 мм)	80	80
Шайба або стакан	100	92
Каска (з самострахом)	350	240
Трекінгові палиці (зі сніжними кільцями)	400	540
Жумар	220	214
Льодоруб з вантажним темляком	700	570
Кішки з антипідлипами	900	1000
Льодобур	200	205
Петля (не менше 120 см)	80	115
Снігоступи	700	760
Лавинна стрічка	50	40
Рюкзак:		
Рюкзак + самострах (вантажна петля)	1500	1600
Накидка від дощу на рюкзак	150	130
Головні убори + руки:		
Баф (легенький +теплий)/шапка	100	100
Рукавиці фліс (1 пара)	150	165
Рукавиці з пальцями фліс (2 пари)	100	80
Тепла шапка	60	-
Верхонки (1 пара)	100	90
Одяг вище пояса:		
Футболка в місто	100	120
Термобілизна синтетика верх (з рукавами)	180	210
Анорак	180	170
Фліска 200	250	270
Силіконка	150	150
Жилетка або фліска 400	450	440
Пуховка	700	840

Спеціальне спорядження:	Рекомендована вага	Вага на прикладі одного учасника
Одяг нижче пояса:		
Шкарпетки теплі 2 пари, ходові 2 пари	250	270
Труси, 2 пари	120	130
Штани ходові	150	150
Штани термобілизна	150	140
Штани самоскиди	450	500
Шорти	100	-
Взуття:		
Черевики	2500	2550
Бахіли повні	200	250
Підбахільники (флісові)	100	95
Бахіли неповні – "ліхтарики"	80	70
Кросівки/сандалі	650	-
Капці бівачні	150	220
Різне:		
Пляшки на воду/бензин, 3 шт.	200	210
Ліхтарик + батарейки запасні	120	120
Окуляри сонцезахисні (фактор 3 і вище) + футляр	100	60
Кружка/ніж/ложка	150	220
В кишенях кожної речі (запальничка + сірники в гермопакетиках) – min 2 шт.	50	80
Ксивник + квитки + документи	150	200
Сидушка	80	72
Каремат		500
Сміттєві пакети (10 шт.) середні	50	50
Аптечка	350	400
Гігієна:		
Туалетний папір	100	100
Зубна щітка, паста	60	18
Мило	100	100
Різні дрібниці		200
Загальна вага, кг	**15740**	**16016**
Вага у рюкзаку звичайна	**11093**	**11184**
Вага у рюкзаку на перешкодах	**4333**	**4208**

5.7. Ремнабір

Склад ремнабору:

1) Шило (3 шт.);
2) Мультитул (із плоскогубцями та викрутками);
3) Голка матрацна;
4) Голка циганська (2 шт.);
5) Голки звичайні (12 шт.);
6) Наперсток;
7) Парафін;
8) Пилка по металу;
9) Надфіль;
10) Лезо;
11) Наждак нуль;
12) Шпилька (5 см – 1 шт., 2 см – 5 шт.);
13) Ремнабір для пальників MSR;
14) Насос для пальників MSR;
15) Пластини для ремонту кішок;
16) Панчоха для ремонту труб;
17) Гаки для ремонту жабки на кішках (2 шт.);
18) Ложка;
19) Окуляри сонцезахисні;
20) Собачки (6 мм – 1 шт., 9 мм – 1 шт.);
21) Скріпки (стандартні – 5 шт., великі – 1 шт.);
22) Фастекс (20 мм – 1 шт., 25 мм – 2 шт., 55 мм – 1 шт.);
23) 3-щілинна пряжка (25 мм – 2 шт., 20 мм – 2 шт.);
24) Затяжка для шнура;
25) Скотч армований (10 м);
26) Суперклей (4 шт.);
27) Хомут стягувальний пластиковий (10 шт.);
28) Хомут черв'ячний, сталь (3 шт.);
29) Нейлонова тканина (200 х 460 мм);
30) Кордура (200 х 300 мм);
31) Силіконізований нейлон (230 х 500 мм);
32) Фольга алюмінієва (130 х 180 мм);
33) Нитка тонка (20 м);
34) Нитка товста (7 м);
35) Шнур гумовий круглий (1800 мм);
36) Репшнур без сердечника, 2 мм (3000 мм);
37) Репшнур, 4 мм (4000 мм);
38) Стропа (500 мм);
39) Дріт мідний, 0,5 мм (2000 мм);
40) Дріт залізний, 1,5 мм (1200 мм);
41) Трос сталевий, 1,5 мм (2000 мм);
42) Цвяхи (8 шт., довжини 30-50 мм);
43) Болти з гайками та гроверами (2 х 8 мм, 3 х 8 мм, 3 х 20 мм, 3 х 35 мм, 2 х 20 мм – по 2 шт.);
44) Саморізи (2 х 24 мм – 3 шт., 2,5 х 18 мм – 3 шт., 2 х 15 мм – 8 шт.);

Загальна вага ремнабору склала 1400 гр.

Статистика поломок:

1) Вітрозахист зі склотканини почав розсотуватися. Був підрублений склонитками.

2) Зламано верхню частину 3-го коліна 3-колінної трекінгової палиці. 3-тє коліно було просто вставлене глибше, відламаний шматок пішов до ремнабору.

3) Поломка поясного фастексу. Замінено на великий фастекс із ремнабору.

4) Зламано навпіл 1-ше коліно 2-колінної трекінгової палиці. Дві половини коліна були забиті одна в одну, зверху було накладено шину (стальну пластину) та примотано армованим скотчем.

5) Зламано алюмінієву дугу намету. Для ремонту було використано панчоху, зроблену зі шматка трекінгової палиці, що опинився в ремнаборі.

6) Блискавки на одній зі зшивок періодично розстібувалися. Було використано 2 малі шпильки з ремнабору для їх фіксації.

7) Трубки снігоступів протерли тканину знизу. В місцях пошкоджень було нашито шматки стропи з власних запасів власника снігоступів.

8) Місцями відклеївся протектор кросівок. Було промито бензином та підклеєно суперклеєм.

9) Розірвано шнурки на пластах. Замінено на шнурки з власних запасів.

10) Поява люфтів в районі ексцентриків трекпалиць. Було усунено підкручуванням самоконтрів викруткою з мультитула.

11) Частково відклеївся протектор ботів. Через неможливість промити бензином та висушити було використано 4 саморізи для фіксації протектора.

12) Зламано перемичку між носком та п’яткою кішки. Не ремонтувалося, оскільки технічні перешкоди закінчилися.

13) Відірвано стропи кріплення снігоступів. Не ремонтувалося, оскільки подальше використання снігоступів на маршруті не передбачалося.

14) Різноманітні пошкодження одягу. Підшивалося нитками, наявними в ремнаборі.

5.8. Відео

Зі знятих у поході відеозаписів було змонтовано узагальнюючий ролик, котрий можна переглянути за посиланням: https://youtu.be/zR3oaXME290

Перелік використаних матеріалів

1. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем (хребет Терскей-Алатоо), 04-23.08.2006, кер. Триліс В. В.
http://www.tourclub.kiev.ua/content/view/86/32/

2. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 21.07-08.08.2011, кер. Ремізов Д. А.
http://westra.ru/reports/tianshan/m01remiz4.html

3. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 2001 р., кер. Сімонов М.
http://www.mountain.ru/world_mounts/tien-shan/2004/ak-shirak/index22.shtml

4. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 30.07-23.08.2012, кер. Єрьомін Є. О.
http://www.tkg.org.ua/node/28089

5. Звіт про гірський туристський спортивний похід 5 (п'ятої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 01-23.08.2004, кер. Зотов О. Ю.

6. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 23.07-08.08.2012, кер. Кармінський О. В.
http://www.mountain.ru/article/article_display1.php?article_id=5910

7. Звіт про гірський туристський спортивний похід 5 (п'ятої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 14.07-04.08.1985, кер. Мілюшин В. С.
http://www.geolink-group.com/tourclub/library/akshijrak/4600-Miljushin/index.html

8. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 25.07-17.08.2014, кер. Соколовський Ф. Г.
http://westra.ru/passes/Reports/2016

9. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Центральним Тянь-Шанем, 07.07-01.08.2014, кер. Аренкін В. В.
http://www.mountain.net.ua/content/uploads/pdf/Tjan_Shan_4_k_s_2014_Arenkin.pdf

10. Звіт про гірський туристський спортивний похід 4 (четвертої) категорії складності Внутрішнім Тянь-Шанем, 30.07-22.08.2007, кер. Ульянов О. М.
http://www.tlib.ru/doc.aspx?id=30549&page=1